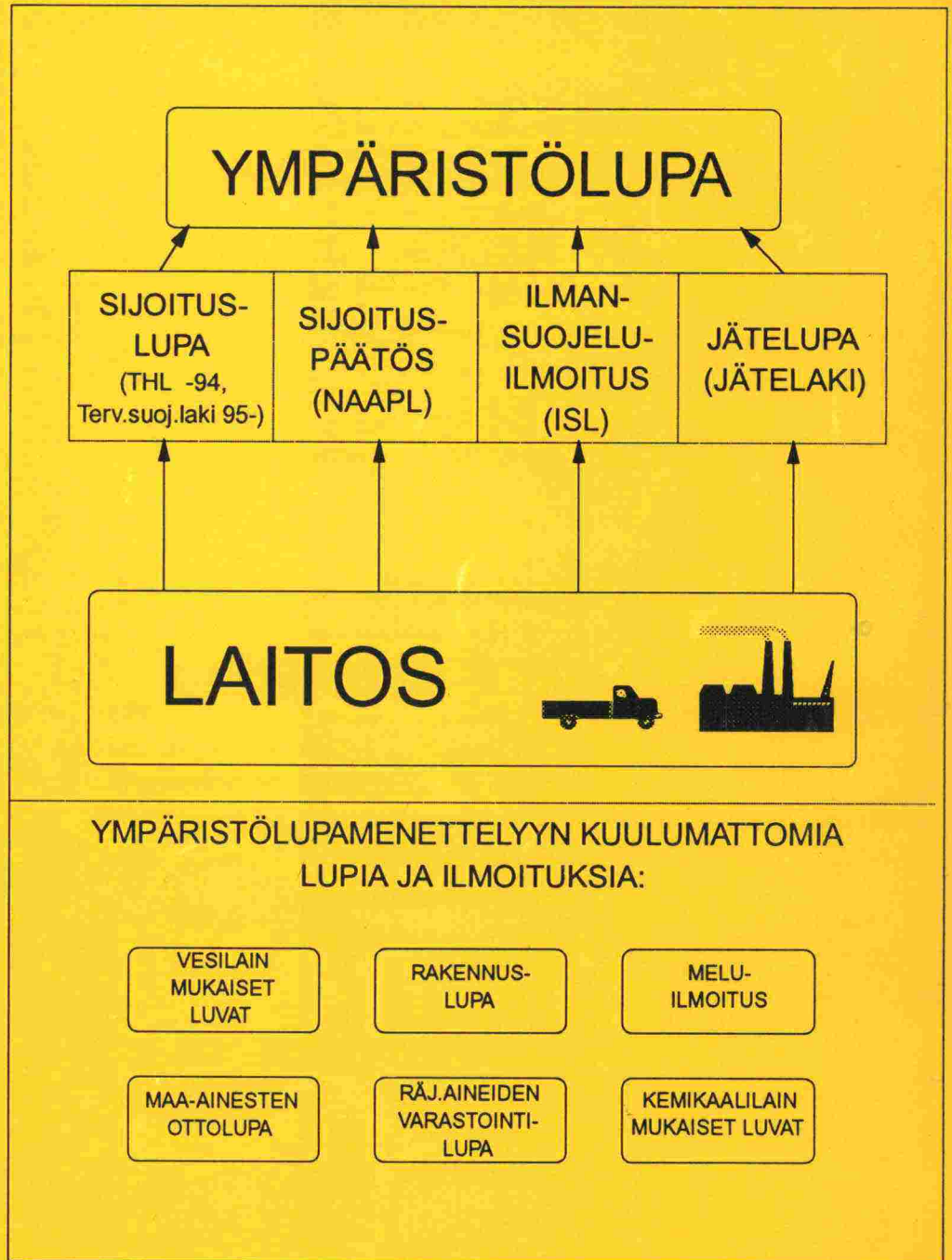

941184

Tielaitos

Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristölupa

Tuotannon yleisohjeet

Helsinki 1994

Tuotannon palvelukeskus

08TIEH/ASF

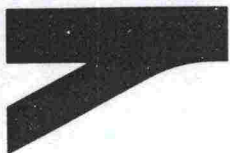
VANHENTUNUT

08 TIEL / Ast

Tielaitos
Kirjasto

Doknro: 940881
Nidenro: 941184

Tielaitos

MUU OHJAUS

22.9.1994

94/20/Ts-78

1634/93/20/TIEL

TIEPIIRIT

SÄÄDÖSPERUSTA

Asetus 570/92 2 §

KOHDISTUVUUS

TIEL, aluehallinto

KORVAA

osittain TIEL:n julkaisun 2243980/91

VOIMASSA

19.9.1994 - toistaiseksi

ASIASANAT

Ympäristöluvut, asfalttiasemat, murskausasemat, pöly, melu

ASFALTTIASEMIEN JA KIVENMURSKAAMOJEN YMPÄRISTÖLUPA

Tielaitoksen keskushallinto lähettää oheisena julkaisun "Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristölupa" (TIEL 227 0007) tiepiirien käyttöön.

Julkaisu korvaa lupa-asioiden osalta "Asfaltti- ja murskausasemien ympäristön-suojelu 1989" -julkaisun. Julkaisuja on lähetetty tiepiirien painotuotevarastoihin.

Julkaisun tekemisen yhteydessä uudistettiin ympäristölupahakemuksen asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomake ja tehtiin tarvittavat muutokset lomakkeiden täyttöohjeisiin. Yleinen ympäristölupahakemuslomake, asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomake, lomakkeiden täyttöohjeet ja ympäristölupahakemuksen liitelomake 4 (päästökohta ja päästöt ilmaan) ovat julkaisun liitteinä.

Ympäristölupahakemuksen asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomake lähetetään myös tiedostomuodossa AMIPRO -tekstinkäsittelyjärjestelmällä luotuna. Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomake on ainoastaan malli, jota tulee käyttää tapauskohtaisesti soveltaen. Esimerkiksi jos jotain lomakkeen kohtaa ei täydetä, tämä kohta kannattaa jättää hakemuksesta kokonaan pois. Mahdollisesta kivenmurskaamon yhteydessä tapahtuvasta louhinnasta annetaan tarpeelliset tiedot ympäristölupahakemuksen asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomakkeessa.

Apulaisjohtaja
Tienpidon suunnittelu

Raimo Tapio

LIITE

Levyke sisältäen asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomakkeen

./..

LISÄTIETOJA

TIEL, Tpk Harri Jalonen puh (90) 1487 2835

MYYNTI/JAKELU

Hallinnon palvelukeskus/painotuotepalvelut
Opastinsilta 12 A tai PL 33
00521 HELSINKI Puh. 90 - 1487 2053

TIEDOKSI (ilman levykettä)
J,Ts,Kk,Tpk,Hpk,Gk
Ympäristöministeriö
Vesi- ja ympäristöhallitus
Suomen kuntaliitto
Suomen Maarakentajien keskusliitto ry
Suomen Ympäristöhygieenikot ry
Kirjasto
Ulla Priha Ts
Mervi Karhula Kk
Harri Jalonen Tpk
Kalevi Toikkanen Kk
Tuomo Kallionpää Gk
Aila Lohikivi Hpk
Seppo Roos Turun tiepiiri
Pauli Pouttu Kk

Harri Jalonen/HJ

Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristölupa

Tielaitos
Tuotannon palvelukeskus

Helsinki 1994

ISBN 951-47-8750-1
TIEL 2270007
Painatuskeskus Oy
Helsinki 1994

Julkaisua myy:
Tielaitos, hallinnon palvelukeskus,
painotuotemyynti
Telefax (90) 1487 2652

Tielaitos
Opastinsilta 12 A
PL 33
00521 HELSINKI
Puh. vaihde (90) 148 721

ALKUSANAT

Ympäristölupamenettelylain ja -asetuksen tultua voimaan 1.9.1992 on esitetty toivomuksia asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristölupamenettelyä koskevan julkaisun tekemisestä. Tämä julkaisu on tehty helpottamaan ympäristölupaprosessin kanssa tekemisissä olevien ihmisten työskentelyä.

Tässä julkaisussa on selostettu ympäristölupaprosessin yleistä kulkua, lupatarpeen perusteita ja luvan myöntämisedellytyksiä pääasiassa asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen näkökulmasta. Lisäksi tämän julkaisun tekemisen yhteydessä uudistettiin ympäristölupahakemuksen asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomake ja tehtiin tarvittavat muutokset lomakkeiden täyttöohjeisiin. Yleinen ympäristölupahakemuslomake, asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomake, lomakkeiden täyttöohjeet ja ympäristölupahakemuksen liitelomake 4 (päästökohta ja päästöt ilmaan) ovat julkaisun liitteinä. Ympäristöministeriö uudistanee vuoden 1994 aikana yleisen ympäristölupahakemuslomakkeen.

Lainsäädäntö on jatkuvassa kehitystilassa, etenkin ympäristölainsäädännön alueella kehitys on nopeata. Tässä julkaisussa on pyritty mainitsemaan viireillä olevat lainsäädäntöön liittyvät uudistukset.

Tämän julkaisun on tehnyt Kari Muhonen Ins.tsto Jouko Kankainen Ky:stä ja työtä ovat ohjanneet Harri Jalonen tuotannon palvelukeskuksesta, Mervi Karhula kehittämiskeskuksesta ja Aila Lohikivi hallinnon palvelukeskuksesta.

Helsingissä heinäkuussa 1994

Tielaitos
Tuotannon palvelukeskus

SISÄLTÖ

ALKUSANAT	3
SISÄLLYSLUETTELO	4
1 YLEISTÄ	7
2 ASFALTTIASEMIEN JA KIVENMURSKAAMOJEN LUVANTARVE	8
2.1 Yleistä	8
2.2 Terveystoimilaki	9
2.3 Laki eräistä naapuruussuhteista	10
2.4 Jätelaki	11
2.5 Ilmansuojelulaki	11
2.6 Vireillä olevat muutokset	12
3 YMPÄRISTÖLUPAVIRANOMAINEN	12
4 YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUS	13
4.1 Lupahakemuksen jättäminen	13
4.2 Lupahakemusasiakirjat	13
4.3 Ennakoarvot	15
4.4 Lupahakemuksen käsittelyprosessi	16
4.5 Tietojenantovelvollisuus	17
4.6 Muita ilmoituksia ja lupia	18
5 LUPAHARKINTA	18
6 LUPAEHDOT	19
7 LUPAPÄÄTÖS	21
7.1 Yleistä	21
7.2 Luvan voimassaolo	22
7.3 Lupapäätöksen tarkastaminen	23
7.4 Muutoksenhaku	23

---

8 TOIMINNAN ALOITTAMINEN	24
9 YMPÄRISTÖVAHINKOJEN KORVAAMINEN	25
10 LUPAEHTOJEN NOUDATTAMISEN VALVONTA	26
11 LÄHDELUETTELO	27
12 LIITTEET	

LIITE 1: Yleinen ympäristölupahakemuslomake

LIITE 2: Ympäristölupahakemus, asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomake

LIITE 3: Ympäristölupahakemuksen täyttöohjeet

LIITE 4: Ympäristölupahakemuksen liitelomake 4 (päästöt ilmaan ja päästökohdat)

LIITE 5: Ympäristölupamenettelyn kulku

Ilmansuojelulakiä muutettu lailla

1711/95 huomattavasti

· ilmansuojeluasetuksen 7 ja 7a §
kohta 16

- terveydensuojelulain mukainen sijoituslupa
- naapuruussuhdelain mukainen immissiolupa
- ilmansuojelulain mukainen ilmalupa

1 YLEISTÄ

Nämä ohjeet koskevat ympäristöluvan hakemista asfalttiasemille ja kivenmurskaamoille. Ohjeita voidaan soveltaa myös öljysoran ja maabetonin valmistuksessa käytettävien asemien ympäristöluvan hakemiseen. Ohjeet on tarkoitettu tielaitoksen käyttöön.

Ympäristölupamenettelylaki (YLML) ja -asetus (YLMA) tulivat voimaan 1.9.1992. Ympäristölupamenettelylain tarkoituksena on yhtenäistää ennakkovalvontamenettelyä, tehostaa valvontaa, jouduttaa lupamenettelyä ja kehittää yhtenäistä ympäristövaikutusten arviointia lupien ja ilmoitusten käsittelyssä. Uudistus toteuttaa ns. yhden luukun periaatetta. Hakija asioi yhden viranomaisen kanssa saadakseen tarvittavat luvat. Lailla tavoiteltavat päämäärät liittyvät siis asioiden käsittelyyn, kuten käsittelyn yhtenäistämiseen ja lupamenettelyn jouduttamiseen.

Ympäristölupamenettelylaki ja -asetus ovat menettelysäädöksiä, joilla yhdistettiin eräiden ympäristönsuojelua koskevien lupien ja ilmoitusten käsittely yhteen menettelyyn, ympäristölupamenettelyyn. Nämä yhdistetyt luvat ja ilmoitukset ovat:

- terveydenhoitolain mukainen sijoituslupa,
- naapuruussuhdelain mukainen sijoituspäätös,
- jätelain mukainen jätelupa ja
- ilmansuojelulain mukaisen ilmoituksen tarkastamisratkaisu.

Laitoksen luvantarpeeseen ei ympäristöluvan mukana ole tullut muutoksia. Ainoastaan menettelytavat ovat muuttuneet. Ympäristölupamenettelylaki ei sisällä säännöksiä ympäristöluvan tarpeesta vaan se ratkaistaan ympäristölupamenettelylain piiriin kuuluvien aineellisten säädösten (sektorilakien) perusteella. Kyseiset sektorilait ovat terveydenhoitolaki, naapuruussuhdelaki, ilmansuojelulaki ja jätelaki. Myös lupaharkinta perustuu em. sektorilakeihin. Lupaharkinnassa tulee lisäksi noudattaa em. sektorilakien nojalla annettuja määräyksiä.

Ympäristöluvan käyttöönoton yhteydessä edellämäinnittuihin sektorilakeihin on tehty ainoastaan käsittelyprosessia koskevia muutoksia ja varsinainen lupaharkinnan perusta on säilytetty entisenkaltaisena.

Tielaitos hakee pääsääntöisesti ympäristöluvat päällystys- ja murskaustoiminnalleen. Työn suorittamisesta vastaa yleensä ulkopuolinen urakoitsija, joka valitaan urakkakilpailun perusteella. Kun tielaitos on luvanhaltija, se on vastuussa toiminnasta ympäristölupaviranomaisille. Tielaitoksen urakoissa käytettävät laitokset ovat siirrettäviä, koska toiminta asemapaikoilla on kausiluontoista. Seuraavana vuonna samalla paikalla on pääsääntöisesti toisen urakoitsijan laitostukokoonpano. Tielaitoksen tulee aina toimittaa ympäristölupapäätös tiedoksi ja noudatettavaksi urakoitsijalle. Urakoitsijan yhteyshenkilön tiedot tulee ilmoittaa ympäristölupaviranomaisille.

Seuraavassa on asfalttiasemiin ja kivenmurskaamoihin liittyvää käsitteistöä.

Siirrettävä laitos on vuotta lyhyemmäksi ajaksi samalle paikalle sijoitettava laitostakoonpano. Siirrettävän laitoksen tunnusmerkki on, että se voidaan siirtää helposti toimintakuntoon saatettuna paikasta toiseen.

Kiinteä laitos on verrattavissa kiinteään rakennukseen. Se on tietylle alueelle yhtä vuotta pitemmäksi ajaksi sijoitettava kivenmurskaamo tai asfalttiasema.

Liikkuva kivenmurskain on työn aikana hinattava tai omalla moottorilla liikkuva yksikkö, josta yleensä puuttuvat erilliset seulontalaitteistot.

Vähäinen murskaustyö on kestoltaan lyhytaikainen työ. Murskaustyö katsotaan vähäiseksi myös, jos murskaus liittyy muuhun rakennustoimintaan tai louhe on peräisin tiealueelta ja murske käytetään tienrakentamiseen.

Lähin häiriintyvä kohde on kohde asunto-, virkistys- ja ulkoilualueella tai luonnonsuojelun kannalta merkityksellisellä alueella. Häiriintyvä kohde on melulle ja ilman epäpuhtauksille herkkä laitos, kuten sairaala, parantola, lastentarha, koulu ja vanhainkoti, sekä asunto, loma-asunto tai muu kohde tai alue, jolle laitoksen toiminta voi aiheuttaa haittaa.

Ympäristövaikutusten arviointilain (YVA-laki) mukaan ympäristövaikutusten arviointi tulee suorittaa tietyille, ympäristölle erityisen merkittäviä vaikutuksia tuottaville toiminnoille ennenkuin viranomainen voi antaa luvan toteutukselle. Tällaisia toimintoja ovat mm. öljynjalostamot, suuret polttolaitokset, rautasulattamot, moottoritiet, lentokentät, kemialliset käsittelyt ja ympäristölle vaarallisten jätteiden käsittelyt.

Suomessa asfalttiasemat ja murskauslaitokset eivät ole sellaisia toimintoja, joilta vaaditaan ympäristövaikutusten arviointia. Ympäristöministeriö päättää erikseen tapauskohtaisesti, milloin YVA tehdään lain ulkopuolelle jäävien toimintojen osalta.

2 ASFALTTIASEMIEN JA KIVENMURSKAAMOJEN LUVANTARVE

2.1 Yleistä

Pääsääntöisesti asfalttiasemat ja kivenmurskaamot tarvitsevat ympäristöluvan. Poikkeuksina voivat olla liikkuvat kivenmurskaimet tai vähäiset murskaustyöt.

Siirrettävät asfalttiasemat ja kivenmurskaamot tarvitsevat yleensä ympäristöluvan. Niitä varten tarvitaan terveydenhoitolain mukainen sijoituslupa ja yleensä myös naapurussuhdelain mukainen sijoituspäätös. Siirrettävälle laitokselle voidaan kuitenkin hakea myös monivuotista ympäristölupaa, jos laitos toimii vain osan vuotta (alle 6 kk) tai laitostakoonpano vaihtuu

vuosittain. Jos laitoskokoontaminen muuttuu paljon, voi kyseessä olla toiminnan olennainen muutos, joka edellyttää uutta lupaa.

Kiinteät laitokset tarvitsevat terveydenhoitolain mukaisen sijoitusluvan, naapurussuhdelain mukaisen sijoituspäätöksen ja ilmansuojelulain mukaisen ilmoituksen tarkastamisratkaisun.

Liikkuva kivenmurskain on työkone ja sen toiminnasta tulee pääsääntöisesti tehdä meluntorjuntalain mukainen ilmoitus kunnan ympäristönsuojelulautakunnalle.

Vähäisen murskaustyön luvantarpeesta tulee neuvotella kunnan ympäristölupaviranomaisen kanssa ennen työn aloittamista. Jos ympäristölupaa ei tarvita, vähäisestä murskaustyöstä tehdään meluntorjuntalain mukainen ilmoitus kunnan ympäristönsuojelulautakunnalle.

Tielinjan ulkopuolinen maa-aineslain nojalla tapahtuva kallion louhinta vaatii yleensä joko kunnan myöntämän maa-ainesten ottoluvan ja ympäristöluvan tai rakennuslain (RakL) 124 a §:n mukaisen toimenpideluvan ja ympäristöluvan.

Vanhojen lupien perusteella toiminnassa olevien laitosten luvat muuttuvat kuntien myöntäviksi ympäristöluviksi sitä mukaa kuin uutta lupaa haetaan joko nykyisen luvan voimassaoloajan päättymisen tai toiminnassa tapahtuvan olennaisen muutoksen takia. Vanhat luvat ovat kuitenkin ympäristölupamenettelylain mukaisen valvonnan piirissä.

2.2 Terveydenhoitolaki

Terveydenhoitolain 26 §:n (laki 469/65) mukaan laitos, jossa harjoitetaan teollisuutta, käsityötä tai muuta elinkeinotoimintaa, samoin kuin tavaravarasto on siten sijoitettava, järjestettävä ja hoidettava, että terveydellisten haittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estetään. Edelleen em. lain mukaan asetuksella erikseen määrättävä tehdas, laitos tai varasto, jollaisesta katsotaan voivan aiheutua terveydellistä haittaa ympäristölle, sadaan sijoittaa vain sellaiseen paikkaan, jonka ympäristölupamenettelylaissa tarkoitettu lupaviranomainen tehdystä hakemuksesta on hyväksynyt. Edelläolevasta on poikkeuksena asema- tai rakennuskaavassa varattu sijoituspaikka. Käytännössä luvan korvaavalta kaavavarauksesta on edellytetty yksityiskohtaisuutta. Esimerkiksi pelkkä kaavamerkintä teollisuusalue (TT) ei ole riittävä, vaan kaavamerkinnässä pitäisi lukea asfalttiasema tai kivenmurskaamo.

Terveydenhoitoasetuksen 17 §:ssä (asetus 55/67) on esitetty laitokset, joiden toiminta vaatii sijoituspaikan hyväksymisen. Luettelon kohtana 41 on kivenmurskaamo ja -louhimo sekä kohtana 42 asfalttiasema. Asetuksen 18 §:n mukaan edellytyksenä sijoituspaikan hyväksymiselle on, että tarkoitukseen varattu paikka on sopiva ottaen huomioon yrityksen laadun, sen aiheuttaman melun, ympäristön asutuksen, ilman ja veden saastumisvaaran sekä mahdollisuudet laitoksen vedenhankinnan ja viemäroinnin järjestämiseen.

Terveydenhoitolaissa tai -asetuksessa ei ole otettu erikseen kantaa lyhytaikaisen ja vähäisen murskaustyön luvantarpeeseen. Lupaharkinnassa paikan valinnalla on usein suurempi merkitys kuin työn kestoajalla (esim. pohjavesien pilaantumisvaara). Yleisen käsityksen mukaan on kuitenkin kohtuutonta vaatia hakemaan sijoituslupaa hyvin lyhyelle, esimerkiksi vain muutaman tunnin tai päivän kestäväälle murskaustyölle. Tällaisia yhdessä paikassa tehtäviä hyvin lyhytkestoisia murskaustoimia on esimerkiksi tielinjan kallioleikkauksissa olevien louhekasojen murskaaminen Lokotrac -tyyppisellä teloilla liikkuvalla murskaimella. Pitkäaikaisesti paikalleen sijoitettu teloilla-kin oleva murskain tarvitsee ympäristöluvan.

Useissa kunnissa luvantarpeen rajana on pidetty noin kahden viikon pituista murskausta normaalina työaikana työskenneltäessä. Pääkaupunkiseudulla on katsottu, että lyhytaikainen murskaustoiminta ei tarvitse lupaa sijoittumiselle, jos murskaus liittyy muuhun rakennustoimintaan tai louhe on peräisin murskaupaikalta ja murske käytetään pääsääntöisesti murskaupaikalla. Tällaisesta lyhytaikaisesta murskaustoiminnasta tulee pääkaupunkiseudulla tehdä ilmoitus terveysviranomaisille sekä meluntorjuntalain mukainen melu-ilmoitus.

Rakennushankkeeseen työvaiheena liittyvän kalliolouhinnan ei katsota olevan sellaista terveydenhoitolain mukaista toimintaa, joka vaatisi ympäristöluvan. Tieleikkausten louhinnat ovat esimerkki em. kalliolouhinnoista. Tällaiset toimenpiteet vaativat yleensä jonkin muun luvan tai viranomais määräyksen kuten tieleikkauksen tapauksessa tiesuunnitelman. Näissäkin tapauksissa irroitettun louheen murskaaminen, lukuunottamatta vähäistä murskaustyötä, vaatii ympäristöluvan.

2.3 Laki eräistä naapuruussuhteista

Naapuruussuhdelain 17 §:n (laki 26/20) mukaan kiinteistöä ei saa käyttää niin, että naapuri (tai eräät muut laissa säädettyt) kärsii siitä pysyväistä kohtuutonta rasitusta, kuten kipinöiden, tuhkan, noen, savun, lämmön, löyhkän, kaasujen, höyryn, tärinän, jyskeen taikka muun sellaisen kautta. Lain mukaan kohtuuttomuuden arvostelussa tulee ottaa huomioon paikalliset olosuhteet.

Naapuruussuhdelain (NaapL) mukainen menettely ei ko. lain mukaan ole tarpeen, jos laitoksen perustamiseen annetaan julkisen viranomaisen lupa. KKO:n (KKO 82 II 109) mukaan terveydenhoitolain mukainen louhimolle annettu sijoituslupa ei ollut naapuruussuhdelain tarkoitettu julkisen viranomaisen lupa. Näin ollen ympäristölupamenettelyssä sijoitusasia tulee ratkaista tarvittaessa myös naapuruussuhdelain perusteella.

Naapuruussuhdelain mukaisella sijoituspäätöksellä vahvistetaan laitokselle sellainen sijainti, ettei naapureille aiheudu NaapL 17 §:ssä mainittua pysyväistä kohtuutonta rasitusta. Luvalla ei ole tarkoitus sallia kohtuutonta rasitusta, vaan estää ennalta tuollaisen rasituksen syntyminen. Tämä saattaa ohjata erilaisia laitoksia keskitetyksi jollekin alueelle ja vastaavasti joillakin vielä koskemattomilla alueilla ei olisi laitoksia lainkaan.

2.4 Jätelaki

Jätelaissa jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan sen käytöstä. Vastaavasti ongelmajätteellä tarkoitetaan jätettä, joka kemiallisen tai muun ominaisuutensa takia voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Jätelain 4 §:n (laki 1072/93) mukaan on kaikessa toiminnassa mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja ettei jätteestä aiheudu merkityksellistä haittaa tai vaikeutta jätehuollon järjestämiselle eikä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Jätelain 42 §:n mukaan jätteen laitos- tai ammattimaiseen hyödyntämiseen tai käsittelyyn ja ongelmajätteen ammattimaiseen keräämistoimintaan sekä asetuksella tarkemmin säädettävään muuhun jätehuollon kannalta merkitykselliseen toimintaan on oltava lupa (jätelupa).

Asfalttiasemat ja kivenmurskaamot eivät tarvitse jätelain mukaista jätelupaa, mutta niitä koskee selvilläolo- ja kirjanpitovelvollisuus. Poikkeuksena ovat jäteöljyä hyödyntävät laitokset, jotka tarvitsevat jäteluvan (jätelaki 42 §). Lisäksi jätelaki ja sen nojalla annetut jätehuoltomääräykset asettavat asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen toiminnalle yleisiä velvoitteita.

Selvilläolovelvollisuus tarkoittaa, että jätteen haltijan on oltava riittävän hyvin selvillä hallinnassaan olevan jätteen määrästä, lajista, laadusta, alkuperästä ja jätehuollon kannalta merkityksellisistä ominaisuuksista sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista.

Kirjanpitovelvollisuus puolestaan tarkoittaa, että ongelmajätteen tuottajan on pidettävä kirjaa toiminnassaan syntyneen, kerätyn, varastoidun tai väli-varastoidun, kuljetetun, hyödynnetyn tai käsitellyn jätteen määrästä, lajista, laadusta ja alkuperästä sekä toimitettaessa jäte muualle sen syntypaikasta myös sen toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljetus- ja hyödyntämistä tai käsittelytavasta. Jätteitä koskevat tiedot on säilytettävä kolme vuotta.

Jätteen haltijan on liityttävä alueella järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Kunta voi kuitenkin päättää, että järjestettyyn jätteenkuljetukseen ei tarvitse liittyä, jos jätteen määrä on poikkeuksellisen vähäinen ja jos jätteen haltija järjestää itse jätehuollon.

2.5 Ilmansuojelulaki

Ilmansuojelulain 11 §:n (laki 67/82) mukaan tarkemmin asetuksella säädetystä ilman pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta tai sen olennaisesta muuttamisesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus. Ilmansuojeluasetuksen 7 §:n (asetus 716/82) kohdan 16 mukaan kiinteästä tai tietylle alueelle yhtä vuotta pitemmäksi aikaa sijoitettavasta siirrettävästä kivenmurskaamosta tai asfalttiasemasta tulee tehdä em. ilmoitus. Ilmansuojelulain 12 §:n mukaan ympäristöministeriö voi erityisestä syystä yksittäistapauksessa määrätä, että

ilman pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta on tehtävä ilmoitus, vaikkei ilmoitusvelvollisuutta ole asetuksella säädetty.

2.6 Vireilläolevat muutokset

Terveystieteitä ollaan parhaillaan uudistamassa. Uudistuksen yhteydessä terveydenhoitolaki ja -asetus korvataan terveydensuojelulaille ja -asetuksella (HE 42/94), jotka tulevat voimaan vuoden 1995 alusta. Uudistus ei aiheuta muutoksia asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristöluvaan.

Valtioneuvoston päätöksestä ilmanlaatua koskeviksi ohjeiksi on valmistunut uusi luonnos. Ohjeluonnoksessa sallittujen enimmäispitoisuuksien ohjearvoja on alennettu ja lisäksi pienille hengitettävälle hiukkasille on annettu erikseen ohjearvo. Ehdotetut uudet ohjearvot tullevat voimaan vuoden 1995 aikana.

Myös ilmansuojelulakia ollaan uudistamassa. Uudistuksessa ilmansuojeluilmoitus on tarkoitus korvata ilmaluvalla.

Ympäristölupajärjestelmän uudistaminen on vireillä ympäristöministeriön asettamassa toimikunnassa. Muutoksiin pakottaa mm. EU:n yhdenmennyttä ympäristön pilaantumisen torjuntaa koskeva direktiivi. Uudistuksessa yhdistetään jättevesilupien käsittely ympäristölupamenettelyyn.

3 YMPÄRISTÖLUPAVIRANOMAINEN

Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristöluvuissa lupaviranomainen on kunnan ympäristölupaviranomainen, joka on kunnanvaltuuston määräämä lautakunta (yleensä ympäristönsuojelu- tai ympäristölautakunta). Kunnat voivat hoitaa ympäristölupaviranomaisen tehtävät myös yhteistoiminnassa. Tällöin asianomaista viranomaista pidetään kyseisten kuntien ympäristölupaviranomaisena.

Lääninhallituksen ratkaistavaksi on säädetty asetuksella sellaisten laitosten ympäristölupa-asiat, joiden merkittävät vaikutukset ympäristöön ilmeisesti kohdistuvat laitoksen sijaintikuntaa laajemmalle alueelle tai joiden ratkaiseminen lääninhallituksessa on muusta perustellusta syystä tärkeää. Muut lupa-asiat ratkaisee siis laitoksen sijaintikunnan ympäristölupaviranomainen.

Kunnan ympäristölupaviranomainen voi kuitenkin yksittäistapauksessa siirtää päätösvaltaansa kuuluvan lupa-asian lääninhallituksen ratkaistavaksi, jos asia vaatii sellaista erityistä selvitystä, jota ei kunnan lupaviranomaisen käsittelyssä voida saada. Siirto lääninhallitukseen voi tulla kysymykseen esim. poikkeuksellisen hankalia mittauksia tai arviointeja edellyttävissä tilanteissa. Tällaiset tilanteet ovat kuitenkin hyvin epätodennäköisiä asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen tapauksissa.

4 YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUS

4.1 Lupahakemuksen jättäminen

Käytännössä asfalttiaseman ja kivenmurskaamon ympäristölupahakemus kannattaa jättää vähintään kolme kuukautta (jos mahdollista 6 kk) ennen aiottua toiminnan aloitusta. Lupa-asian käsittely kestää käytännössä vähintään kaksi kuukautta, jossa ei ole vielä mukana kuukauden pituista valitus-aikaa. Mahdollisten päätöksenteossa tapahtuvien viivytysten, pyydettyjen lausuntojen ja lisäselvitysten sekä valitusten takia aikaa lainvoimaisen lupapäätöksen saamiseen saattaa kulua jopa useita vuosia. Valituksen käsittely lääninoikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kummassakin kestää aikaisemman kokemuksen perusteella yleensä noin vuoden.

Lupaviranomaisen tulee käsitellä lupa-asia ja suorittaa siihen liittyvät tarpeelliset toimintaa koskevat tarkastukset joutuisasti. Lupaviranomainen voi pyytää luvanhakijalta tai muilta tahoilta lisäselvityksiä lupa-asian ratkaisemiseksi, mutta pyydettyjen lisätietojen on oltava hakemuksen käsittelemiseksi tarpeellisia tietoja.

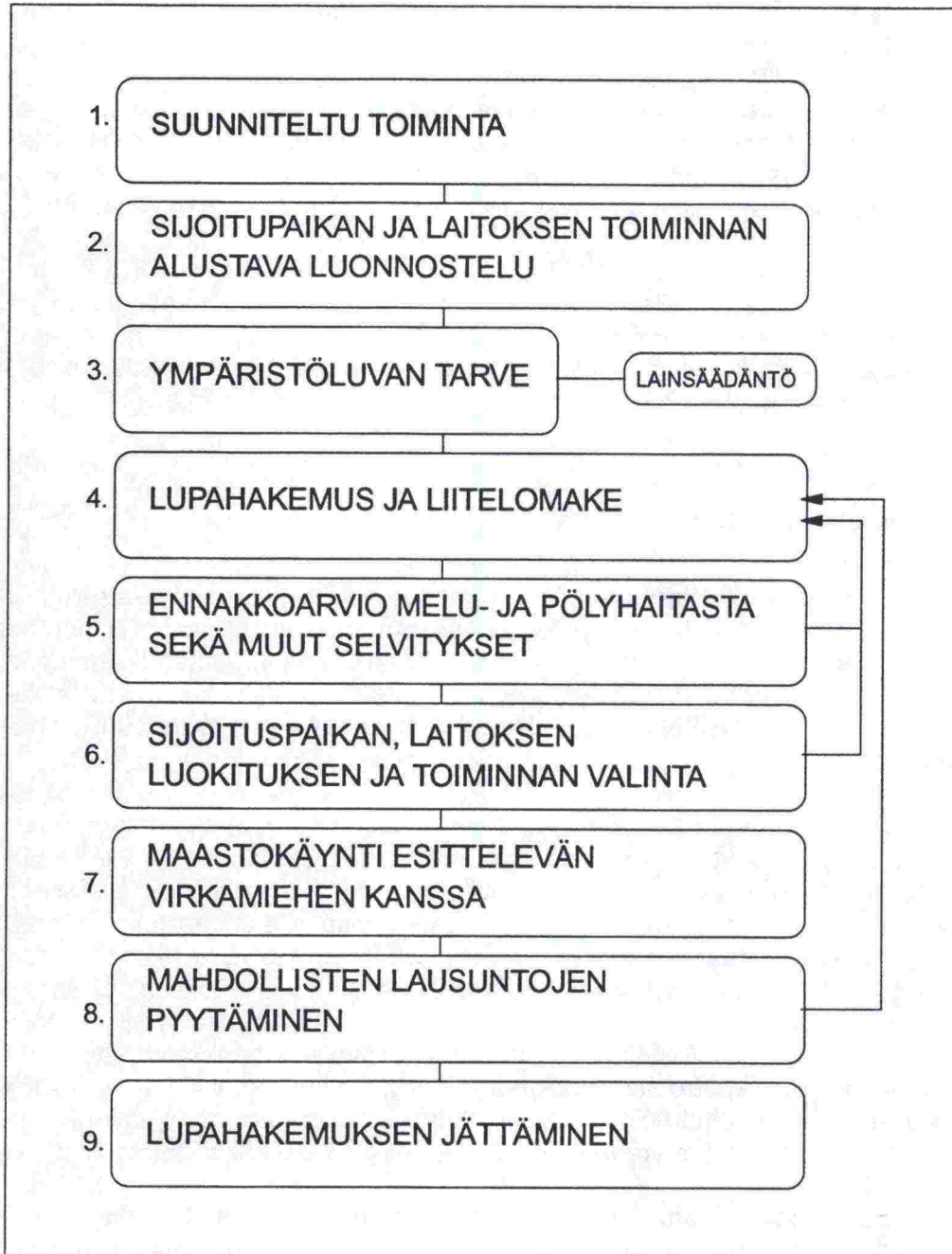
4.2 Lupahakemusasiakirjat

Lupahakemusasiakirjojen täyttöön kannattaa varata riittävästi aikaa, koska yksityiskohtaisesti ja hyvin täytetyt lupahakemukset helpottavat ja nopeuttavat käsittelyä. Oikein ja tarkasti täytetty lupahakemus vähentää lisäselvityksien pyyntötarvetta. Näin hakija voi omalta osaltaan vaikuttaa ympäristölupahakemuksen käsittelyajan pituuteen. Lupahakemukset täytetään kolmena kappaleena.

Ympäristölupamenettelyasetuksessa on säädetty, mitä lupahakemuksen tulee sisältää. Käytännössä asfalttiaseman ja kivenmurskaamon ympäristölupaa haetaan yleisellä ympäristölupahakemuslomakkeella (liite 1) ja siihen liitettävällä asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomakkeella (liite 2). Liitelomakkeen tietyt kohdat (pääasiassa kohdat 7...10, 12 ja 14) muodostavat huolellisesti täytettynä ennakoarvion aseman tai laitoksen toiminnan aiheuttamista ympäristövaikutuksista. Ennakoarvion voi myös tehdä erilliselle paperille. Mikäli kyseessä on usein tielaitoksen hankkeille tyyppinen muutaman kuukauden sijoitusaika ja aseman tai laitoksen sijainti on syrjäinen, ennakoarviointi voidaan tehdä tielaitoksen julkaisun "Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu 1994" (TIEL 2270006) avulla.

Yleisestä ympäristölupahakemuslomakkeesta (liite 1) täytetään ainoastaan kohdat 1.1...1.3 sekä allekirjoitetaan lomake. Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomake (liite 2) täytetään kokonaan. Lomakkeet täytetään liitteessä 3 olevien täyttöohjeiden mukaisesti. Ilmansuojeluilmoitusvelvollisesta laitoksesta täytetään lisäksi ympäristölupahakemuksen liitelomake 4, päästöt ilmaan ja päästökohdat (liite 4).

Lisäksi hakemukseen on liitettävä peruskartta, johon laitoksen sijaintipaikka on merkitty, ja asemapiirros, josta ilmenee rakenteiden ja ympäristön kannalta tärkeimpien päästökohtien sijainti. Lupaviranomaisen työn nopeuttamiseksi on syytä hakemusasiakirjoihin liittää myös kiinteistörekisterikartta (mk 1:10 000), josta käy ilmi tiedot naapurikiinteistöjen omistajista ja haltijoista.

Kuva 2. Ympäristölupahakemuksen valmistelu

4.3 Ennakoarviot

Ympäristölupamenettelyasetuksen mukaan hakemuksen tulee sisältää tarpeellinen selvitys laitoksen ja sen toiminnan todennäköisistä ympäristövaikutuksista. Ennakolta on aina esitettävä sellaiset terveydellisen haitan arvioimiseksi vaadittavat tiedot, jotka ovat tarpeen sijoituspaikan hyväksymistä terveydenhoitoasetuksen nojalla harkittaessa, sekä tiedot mahdollisia naapureita rasittavista toiminnoista. Nämä molemmat selvitykset voidaan yhdistää asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen tapauksessa ennakoarvioon toiminnan aiheuttamasta melu- ja pölyhaitasta (asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomakkeen kohdat 7, 9, 10, 12 ja 14). Lisäksi pohjavesialueilla otetaan huomioon vaikutukset pohjaveteen (asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomakkeen kohta 8).

Jos laitos on ilmansuojeluilmoitusvelvollinen, siitä ilmoitetaan ilmansuojelua koskevat lisätiedot ympäristölupahakemuksen liitelomakkeessa 4. Ilmansuojelua koskevien lisätietojen tulee sisältää käytettävissä olevat tiedot sijoitusalueen ilmanlaadusta, selvitys ilmaan tulevien päästöjen todennäköisestä leviämisestä ja arvio niiden vaikutuksesta ilmanlaatuun, tiedot ilmanlaadun tarkkailun järjestämisestä sekä käytettävistä mittausmenetelmistä ja -laitteista sekä tiedot suunnitelluista ilmansuojelutoimista ja niiden kustannuksista. Ilmansuojelua koskevissa lisätiedoissa tulee ottaa huomioon myös ilmansuojelullinen viihtyisyysnäkökohta.

Ennakoarviossa on aina otettava huomioon hankkeen laajuus ja ympäristön laatu. Siirrettävän aseman tai laitoksen ennakoarvio voi olla tielaitoksen julkaisun "Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu 1994" pohjalta tehty arvio. Pölyn suojaetäisyyksiä laitoksesta lähimpään häiriintyvään kohteeseen arvioidaan aiempien mittaustulosten tai tielaitoksen luokituksen (A, B, C) ja em. julkaisussa esitettyjen suojaetäisyydestaulukoiden avulla. Melun suojaetäisyydet laitoksesta lähimpään häiriintyvään kohteeseen arvioidaan aikaisempien mittaustulosten tai em. julkaisun liitteenä olevien melukäyrästäjien avulla. Julkaisussa esitetyt tulokset perustuvat mittauksiin avoimessa maastossa ja leviämismallilaskelmiin.

Ennakoarvioissa pitää keskittyä arvioimaan ympäristön ja haitankärsijöiden kannalta oleellisia asioita lupaviranomaisen päätöksenteon helpottamiseksi. Koska ennakoarvio auttaa löytämään laitokselle parhaimman mahdollisen sijoituspaikan, hyvin tehty ennakoarvio auttaa vähentämään ympäristöhaittoja. Laitoksen sijoittamisen jälkeen valvontamittauksilla on saatavissa tarkkaa tietoa aiheutuneista haitoista.

Lähimpien häiriintyvien kohteiden ollessa kaukana (yli 1 km etäisyydellä) ei yksityiskohtainen ennakoarviointi (pohjavesiarviointia lukuunottamatta) yleensä ole tarpeen.

4.4 Lupahakemuksen käsittelyprosessi

Viranomaisen ympäristölupahakemuksen käsittely on ympäristöministeriön ohjeessa jaettu seuraaviin vaiheisiin:

1. hakemuksen vastaanottaminen ja alustava tarkastaminen,
2. hakemuksen täydentäminen,
3. hakemuksesta tiedottaminen,
4. kuulemistilaisuuden järjestäminen,
5. lausuntojen pyytäminen,
6. tarkastuskäynti,
7. hakijan kuuleminen,
8. päätöksen tekeminen ja
9. päätöksen tiedoksianto.

Kaikki vaiheet eivät aina ole tarpeen eikä käsittely kaikissa tapauksissa etene kuvatussa järjestyksessä. Tarkempi ympäristölupamenettelyn kulkukavaio on esitetty liitteessä 5.

Hakemus tehdään suoraan toimivaltaiselle viranomaiselle, joka tarkistaa hakemuksen alustavasti heti sen saavuttua. Hakijaa pyydetään tarvittaessa korjaamaan hakemuksessa olevat puutteet tai täydentämään hakemusta jonkin sopivan määräajan, esimerkiksi kahden viikon, kuluessa.

Lupaviranomaisen on tiedotettava hakemuksesta pääsääntöisesti kuuluttamalla siitä vähintään 14 päivän ajan laitoksen sijaintikunnassa (YLMA 9 § 1 mom.) ja sellaisessa naapurikunnassa, jossa laitoksen toiminnalle saattaa olla merkitystä ympäristönsuojelun kannalta. Hakemuksesta on aina annettava erikseen tieto laitoksen viereisten tai vastapäätä sijaitsevien kiinteistöjen tai muiden alueiden omistajille ja haltijoille (YLMA 9 § 2 mom.). Käytännössä tämä merkitsee yleensä naapurikiinteistöjä.

Laajavaikutuksisissa tapauksissa kuulutus tulee myös toimittaa julkaistavaksi vähintään yhdessä laitoksen vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä (YLMA 9 § 1 mom.). Hakemusta koskevien tietojen tulee olla tarpeellisilta osin saatavilla asianomaisessa kunnassa. Hakemuksesta tiedottamisesta aiheutuvat kustannukset sisällytetään hakemuksen käsittelystä hakijalta perittävään maksuun.

Lupaviranomaisen on varattava asianosaisille, joiden oikeutta, etua tai velvollisuutta lupa-asia saattaa koskea, tilaisuus kirjallisesti tehdä muistutuksia hakemuksen johdosta (YLML 8 § 1 mom.). Oikeus muistutuksen tekemiseen ei riipu asuinpaikasta eikä maanomistussuhteista. Myös muilla henkilöillä kuin asianosaisilla sekä yhteisöillä, jotka eivät edusta asianosaisia, on oikeus ilmaista mielipiteensä hakemuksen johdosta (YLML 8 § 2 mom.). Muistutukset ja mielipiteet on toimitettava lupaviranomaiselle ilmoitettuna aikana, joka ei saa olla 14 päivää lyhyempi eikä 60 päivää pitempi (YLMA 9 § 3 mom.). Myös määräajan jälkeen tehdyt muistutukset voidaan ottaa huomioon, jos lupahakemuksen käsittely on vielä kesken.

Lupaviranomainen pyytää lausunnot lupahakemuksesta, kun viranomainen on saanut hakemuksen käsittelemiseksi mahdollisesti tarvittavat

täydennykset hakijalta. YLML 7 §:ssä ja YLMA 11 §:ssä korostetaan asian joutuisan käsittelyn vaatimusta. Sen vuoksi lupaviranomaisen ei tulisi asettaa lausunnon antamiselle liian pitkää määräaikaa. Ellei lausuntoa ole määrääjässä annettu, asia voidaan ratkaista siitä huolimatta (YLMA 8 § 2 mom.). Lupaviranomaisen tulisi pyytää lausunnot ainakin seuraavilta tahoilta:

- kunnan terveystoimikunta,
- vesi- ja ympäristöpiiri,
- kunnan kaavoituksesta vastaava viranomainen ja
- kunnan rakennusvalvontaviranomainen.

Ympäristölupaviranomaisen on hakemusta käsitellessään oltava yhteydessä muihin saman laitoksen lupa- tai suunnitelma-asioita (esim. maa-ainesten ottolupa) käsitteleviin viranomaisiin. Tällaisia viranomaisia voivat olla esim. kunnanhallitus, rakennusvalvontaviranomainen ja vesi- ja ympäristöpiiri.

Lupaviranomaisen on lupamenettelyn kuluessa hankittava hakemuksen käsittelemiseksi tarvittavat lisätiedot ja -selvitykset hakijalta. Tämä voi tapahtua suullisesti, kirjallisesti tai tekemällä tarkastuskäynti uuden laitoksen aiottuun sijoituspaikalla. Tarkastuksesta on säännös YLMA 11 §:ssä. Tarkastuksesta tehdään pöytäkirja, johon merkitään tarkastuksen kulku ja tarkastuksessa esiin tulleet hakemuksen käsittelyn kannalta olennaiset seikat. Ilmansuojelulain mukaisesta tarkastuksesta on säännös ilmansuojeluasetuksen 19 §:ssä.

Hakijalle on, jos hakemuksen suhteen on esitetty muistutuksia tai vaateita, syytä varata tilaisuus antaa selityksensä lausunnoista ja muusta asian käsittelyssä kertyneestä aineistosta. Hakijalla on tällöin tilaisuus tutustua lupaviranomaiselle kertyneeseen asiakirja-aineistoon. Hakijalta voidaan samassa yhteydessä pyytää lisäselvitystä vain seikoista, jotka ovat olennaisia lupaharkinnan kannalta. Jos asiassa ilmenee merkittävää uutta aineistoa, kuulemiskierrosta on edelleen jatkettava tiedottamalla muuttuneesta hakemuksesta. Tämä tietenkin hidastaisi asian käsittelyä.

4.5 Tietojenantovelvollisuus

Ilmansuojelulain mukaan toiminnanharjoittaja on aina, siis myös ilmansuojeluilmoituksen tekovelvoitteesta riippumatta, velvollinen antamaan viranomaiselle tämän tarvitsemia tietoja toimintansa vaikutuksesta ilman laatuun. Myös terveydenhoitolain perusteella voidaan toiminnanharjoittajalta vaatia tietoja toiminnan terveydellisistä vaikutuksista ympäristöön vaikkei laitos tarvitse ympäristölupaa. Tämä voi tulla kyseeseen lyhyen murskaustyön yhteydessä.

4.6 Muita ilmoituksia ja lupia

Vesien suojeleasetuksen mukainen ennakoilmoitus tulee tehdä vesiviranomaisille, jos palavien nesteiden tai muiden vaarallisten nestemäisten kemikaalien varastoitu määrä ylittää 50 m³. Ilmoitus on tehtävä riippumatta siitä onko varasto pohjavesialueella vai ei.

Vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetun asetuksen mukaan palavien nesteiden vähäisestä teollisesta käsittelystä tulee tehdä ilmoitus kunnan palopäällikölle tai kemikaaliviranomaiselle. Asetuksen mukaisen laskentamenettelyn mukainen ilmoitusraja ylittyy polttoöljyn 2000 litran päivittäisellä käytöllä.

Meluntorjuntalain mukainen meluilmoitus tulee tehdä erityisen häiritsevää melua aiheuttavasta tilapäisestä työstä tai tapahtumasta. Asfalttiasemista ja murskauslaitoksista tehdään aina meluilmoitus edellyttäen että ympäristölupaa ei vaadita. Mikäli toiminnalle haetaan ympäristölupa, meluilmoitusta ei tehdä.

Murskaustoimintaan liittyy usein louhintaa ja maa-ainesten ottoa. Aineiden ottamiseen on saatava maa-ainelain mukainen ottolupa tai RakL:n 124 a §:n mukainen toimenpidelupa kunnanhallitukselta. Tällöin on aineiden ottamisesta ja ympäristön hoitamisesta esitettävä suunnitelma, jossa esitetään kaivutoiminnan, pohjaveden suojelun, ympäristön hoitamisen ja jälkikäytön edellyttämät toimenpiteet.

Mikäli sosiaalituloissa on vesikäymälä, jota ei ole liitetty tarkoituksenmukaisella tavalla yleiseen viemäriin, käymälälle haetaan terveysturvallisuudesta lupa. Terveysturvallisuuslain tullessa voimaan vuoden 1995 alussa ei lupaa enään tarvita. Kunnan terveysturvallisuusviranomaisen voi kuitenkin antaa yleisen määräyksen, jonka perusteella sellaisen vesikäymälän rakentamisesta, jota ei ole liitetty yleiseen viemäriin, on ilmoitettava terveysturvallisuusviranomaisille.

5 LUPAHARKINTA

Asfalttiaseman tai kivenmurskaamon lupaharkinta tapahtuu edelleen entisten lakien perusteella. Lupaharkinta tapahtuu edelleen pääasiassa terveydenhoitolain ja terveydenhoitoasetuksen sekä naapuruussuhdelain mukaan. Naapuruussuhdelain mukaan kiinteistöä ei saa käyttää niin, että naapuri (tai eräät muut laissa säädetyt) kärsii siitä pysyvästä kohtuutonta rasitusta. Ilmansuojelulain soveltaminen lupapäätöksessä tulee kyseeseen tapauksissa, joissa sijoitusaika on yli vuosi eikä laitosta välillä siirretä pois sijoituskiinteistöltä. Asfalttiasemat ja kivenmurskaamot eivät tarvitse jätelupaa (poikkeuksena jäteöljyä hyödyntävät laitokset), mutta jätelaki ja sen nojalla annetut jätehuoltomääräykset asettavat niiden toiminnalle yleisiä velvoitteita.

Terveydenhoitolaki on sovellettavissa vain terveydellisen haitan torjuntaan. Terveydenhoitolain mukaista lupaharkintaa ohjaavat käytännössä lääkintöhallituksen ohjekirjeet, joissa esitetään asiantuntevia kannanottoja terveyshaittojen arvioimisen tueksi. Ilmansuojelun keskeisiä ohjauksivälineitä ovat

ilmansuojelulain nojalla annetut ohjeet ja määräykset (esim. eräät valtioneuvoston päätökset).

Asfalttiaseman tai kivenmurskaamon ympäristölupa voidaan evätä vain terveydenhoitolain tai naapuruussuhdelain perusteella. Ympäristölupaa ei voida evätä ilmansuojelulain nojalla, koska tämä velvoittaa ainoastaan ilmoituksen tekoon. Kuitenkin käytännössä ilmoituksesta tehtävä ratkaisu saattaa merkitä samaa kuin luvan epääminen lupaehtojen takia. Tilanne muuttuu kun uusi ilmansuojelulaki tulee voimaan lupamenettelyineen. Jos jätelupa on tarpeellinen (jäteöljyä hyödyntävät laitokset), ympäristölupa voidaan evätä myös jätelain perusteella.

Terveydenhoitolain perusteella myönnettävän luvan saaminen edellyttää, ettei laitosta sijoiteta ennalta arvattavan kokemusperäisen tiedon mukaan sellaiseen paikkaan, että se aiheuttaisi terveydellistä haittaa. Tämä haitta voi olla joko välitön (esim. melu) tai välillinen (esim. talousveden saastuminen). Terveydenhoitolakiin perustuen voidaan antaa määräyksiä, joilla pyritään estämään mahdollinen terveydellinen haitta. Lupaehdoilla tilanne siis sovitetaan sellaiseksi, että lupa voidaan myöntää. Toisaalta lupaa ei myönnetä, jos edes lupaehdoilla ei voida rajoittaa terveyshaittoja riittävästi.

Naapuruussuhdelain mukaista "pysyväistä kohtuutonta räsitystä" arvioitaessa tulee ottaa huomioon haitan voimakkuus ja paikalliset olosuhteet. Naapuruussuhdelain perusteella annetaan päätös siitä, voidaanko lupahakemuksessa esitettyä toimintaa harjoittaa esitetyllä etäisyydellä häiriintyvistä kohteista.

Ilmansuojelulain nojalla ilmansuojeluilmoituksesta ympäristöluvan osana tehtävässä päätöksessä voidaan antaa ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi tarpeellisia, kohtuullisia velvoitteita. Päätöstä tehtäessä sovelletaan valtioneuvoston ilmansuojelulain nojalla antamia ilmanlaadun ohjeita sekä päästöjä koskevia ohjeita ja määräyksiä.

Ympäristölupaviranomaisen tulisi suorittaa myös laajempaa ympäristövaikutusten arviointia. Esimerkiksi ympäristöluvan epääminen ja siitä mahdollisesti seuraava vaihtoehtoinen toiminta (esimerkiksi louheen kuljetus kauaksi murskauslaitokselle ja takaisin murskeena) saattaa aiheuttaa merkittäviä haittoja vilkkaan raskaan liikenteen lisääntymisen vuoksi.

6 LUPAEHDOT

Myönteisellä ympäristölupapäätöksellä hakijalle annetaan lupa harjoittaa hakemuksessa yksilöityä toimintaa. Päätöksestä on käytävä ilmi, millä paikalla, missä laajuudessa sekä minkälaisin rajoituksin toiminta on hyväksyttävissä. Luvan saajan velvollisuuksien sisältönä ovat sekä lupahakemuksessa ilmoitetut tekniset ja tuotannolliset ratkaisut että lupaehdoissa asetetut velvoitteet (esim. päästörajoitukset, toiminta-ajan lyhentäminen tai mitausvelvoitteet). Lupapäätöksen sisältönä ovat siis toiminnan sallimisen lisäksi myös lupaehdot, joilla vähennetään ja mahdollisesti tarkkaillaan toiminnasta aiheutuvia haittoja.

Lupaehtojen liittäminen ympäristölupaan perustuu YLML 9 §:n mukaisesti kulloinkin sovellettaviin sektorilakeihin. Jokainen lupaehto on perusteltava viittaamalla niihin lainkohtiin, joiden nojalla se on annettu. Ehdot voivat perustua yhtä useampaankin lakiin. Lupaehtojen on oltava tarpeellisia ja niiden on sovellettava tavoiteltavan tuloksen saavuttamiseen. Lupaehtoja ei saa kohdistaa ulkopuolisiin tahoihin (esim. naapureihin tai asiakkaisiin), vaan niiden tulee kohdistua luvansaajaan.

Lupaehto voi koskea pientä teknistä yksityiskohtaa, mutta joskus ympäristölupaviranomainen saattaa laajastikin puuttua hankesuunnitelmaan. Hanke ei kuitenkaan saa muuttua olennaisesti toisenlaiseksi kuin hakemuksessa on esitetty.

Lupaehtojen tulee olla täsmällisiä ja yksilöityjä. Päätöksestä on käytävä selvästi ilmi, mihin luvanhakija on veloitettu tai oikeutettu tai miten asia muuten on ratkaistu. Ympäristölupaviranomainen ei esimerkiksi voi pelkästään määrätä, ettei terveydellistä haittaa saa aiheuttaa, vaan viranomaisen tulee hakemuksen ja lausuntojen pohjalta tutkia, aiheutuuko laitoksesta terveydellistä haittaa vai ei, ja estää mahdollinen haitan synty yksilöidyn lupaehtoin. Ympäristövahinkojen korvaamista koskevia määräyksiä ei saa liittää ympäristölupapäätökseen.

Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu 1994 -ohjeen merkitys on siirrettäviä asfalttiasemia ja kivenmurskaamoja koskevassa käytännössä korostunut. Ohjetta on pidetty kiinnekohtana arvioitaessa riittävää suojaetäisyyttä laitoksen ja lähimmän häiriintyvän kohteen välille. Ohjeen soveltamisen seurauksena laitoksen ja kohteen etäisyys ratkaisee luvan saannin ja asetettavien ympäristönsuojeluvotteiden tason. Kiinteästi sijoitettavien laitoksien suojaetäisyydet on määriteltävä erikseen. Siirrettävällä asemalla pölyn suojaetäisyys on kääntäen verrannollinen aseman varustetukseen (A-, B- ja C-luokat). C-luokan asemalla on suurempi suojaetäisyys kuin A- tai B-luokan asemalla. Melun suojaetäisyyden määrittämistä helpottavat em. ohjeen liitteenä olevat melukäyrästä.

Huomioon on otettava toiminnasta kokonaisuudessaan aiheutuvat häiriöt, mukaan lukien esimerkiksi asema-alueen liikenteen nostattama pöly, jota voidaan velvoittaa sitomaan esimerkiksi kastelemalla. Melun häiritsevyyttä voidaan vähentää määräämällä vuorokautisesta toiminta-ajasta sekä rajoittamalla toimintaa viikonloppuisin. Suojaetäisyyden täytyminen ei merkitse sitä, että ympäri vuoden ja vuorokauden jatkuva toiminta olisi terveydellisesti kannalta hyväksyttävissä. Tiukempia melu- ja pölyrajoituksia saattaa edellyttää myös asemien yhteisvaikutus.

7 LUPAPÄÄTÖS

7.1 Yleistä

Ympäristölupapäätöstä tehtäessä sovelletaan menettelyasioissa ympäristölupamenettelylakia ja sitä täydentävästi hallintomenettelylakia (HMenL). Päätöksen sisältö ja luvan tarve määräytyvät kulloinkin sovellettavien sektorilakien mukaan (YLML 2 §). Päätöksestä on käytävä ilmi, mitkä ratkaisut ympäristölupa sisältää ja minkä säännösten nojalla asia on ratkaistu.

Päätöksen tulee olla riittävän hyvin yksilöity ja selkeä. Kun luvansaaja veloitetaan tiettyihin toimiin, tulkinnanvaraisuutta ei saisi esiintyä. Päätökselle tulee esittää tosiasia-perustelu ja oikeudellinen perustelu. Tosiasia-perustelussa kerrotaan, miksi päätös tai ehto on välttämätön tietyn seurauksen esittämiseksi. Oikeudellisessa perustelussa ilmoitetaan ratkaisun perusteena olevat säännökset ja määräykset. Niiden sisältöä ei tarvitse perustelussa kirjoittaa vaan säännöksiä ja määräyksiä mainitseminen riittää.

YLML:n 10 § ja YLMA:n 12 § säätelevät lupapäätöksen sisältöä. YLMA 12 § määrää päätöksen sisällölle tietyt vähimmäisvaatimukset. Näitä vaatimuksia ovat:

1. Riittävän yksityiskohtaiset tiedot laitoksesta (uusi laitos)
  - hakija (kaupparekisteriote)
  - toiminnan laatu ja sisältö
  - laitoksen osoite ja kiinteistötiedot
2. Maininta pyydetyistä lausunnoista, mahdollisesti tehdyistä muistutuksista ja lain 8 § 2 mom:n mukaisista mielipiteistä sekä tarvittaessa niiden pääasiallinen sisältö
  - pyydetyt lausunnot (viranomaisen ja asiantuntijan)
  - muistutukset ja keskeiset seikat, joihin puututaan
  - muistutuksien ja mielipiteiden lukumäärä
3. Tiedot tehdyistä tarkastuksista
  - päivämäärä ja suorittaja
  - selvitys tarkastuksesta, jos merkitystä päätökseen
4. Tiedot hakijan kuulemisesta ennen päätöksen tekemistä
  - varattu tilaisuus antaa selvitys lausunnoista ja muusta aineistosta (HMenL 15 §)
  - oikeus tutustua asiakirja-aineistoon
  - mahdolliset lisäselvitykset
  - kuuleminen todisteellinen
5. Päätöksen perustelut
  - tosiasia-perustelu
  - säännös yksilöitävä
  - yksilöinti välttämätöntä erilaisten säännösten takia
  - lupaviranomaisen kanta selkeästi ilmi

6. Asian ratkaisu ja lupamääräykset
  - ratkaisun tulisi olla selkeä
  - määräykset sisällöltään selkeitä
  - lopullinen kokonaisratkaisu, poikkeuksena ISL 15 § 3 mom:n mukaiset selvitysvelvollisuudet
7. Sovelletut oikeusohjeet riittävästi yksilöityinä
  - sovelletut oikeusohjeet luettelona sovellettavine pykäläineen
  - yksilöinnin vaatimuksen täyttämiseksi lyhyt viittaus ehdoissa tai perusteluissa lainkohtaan
8. Päätöksen voimassaolo
  - yleensä toistaiseksi (kohta 7.2)
  - informointi uudesta luvanhakuvelvollisuudesta tässä kohdassa
9. Valitusosoitus
  - sisältö muutoksenhausta hallintoasioista annetun lain (HValL) 12 §:n mukaan (kohta 7.4)

Ympäristölupapäätös kunnassa on eräs hallintomenettelyssä tehtävä ensi asteen ratkaisu. Ratkaisu (lupapäätös) annetaan kirjallisena toimituskirjana. Kunnallishallinnossa toimituskirjana on pöytäkirjan ote.

Ympäristöluvan käsittelymaksusta tehdään erillinen päätös. Jos maksusta päättää ympäristölupaviranomainen, maksupäätös voidaan kirjoittaa lupapäätöksen yhteyteen, mutta maksupäätös voidaan tehdä vasta lupapäätöksen jälkeenkin. Valitustiet ja -ajat ovat erilaiset ympäristölupapäätöksessä ja päätöksessä käsittelymaksusta (kohta 7.4).

7.2 Luvan voimassaolo

Ympäristölupapäätöksessä tulee aina todeta luvan voimassaolo. Jos ympäristölupaan sisältyy sijoitusratkaisu, lupa annetaan normaalisti toistaiseksi voimassa olevana. Toistaiseksi voimassa oleva lupa tarkoittaa, että lupa on voimassa kunnes laitoksen toiminnassa tapahtuu olennainen muutos. Kuitenkaan ei ole estettä sille, että lupa annettaisiin määräaikaisena silloin kun siihen on perusteltu syy. Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristöluvat myönnetään yleensä määräaikaisiksi. Lupaa ei kuitenkaan saa myöntää vain vuodeksi vuosittain toistuvaa uutta käsittelyä varten. Luvan hakija voi vaikuttaa luvan määräaikaisuuteen hakemalla lupaa vain määräajaksi.

Jos laitos on ilmansuojeluilmoitusvelvollinen, lääninhallitus voi ISL 17 §:n nojalla muuttaa annettua päätöstä olosuhteissa tapahtuneiden olennaisten muutosten lisäksi myös silloin kun päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti toisenlaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

7.3 Lupapäätöksen tarkastaminen

Lupapäätöksen saatuaan hakijan on tärkeätä tutkia heti sen sisältö, sillä näin pystytään tarkastamaan vastaako lupapäätös hakemusta ja ovatko lupaehtot kohtuullisia ja hyväksyttäviä sekä onko syytä käynnistää mahdollinen valitusprosessi tai aloitetaanko työt. Hakijan pitää tarkastaa kaikki oleelliset kohdat lupapäätöksestä, jotta mahdollisessa valituksessa osataan keskittyä oikeisiin epäkohtiin.

Laitoksesta annetut tiedot tulee tarkastaa. Lupapäätöksessä on oltava oikeat tiedot hakijasta, laitoksen osoitteesta, laitoksesta, toiminnan laadusta, toiminta-ajoista ja tuotantomääristä.

Päätöksestä tulee tarkastaa lait, joiden perusteella osaratkaisut on annettu. Ympäristöluvassa voidaan tehdä terveydenhoitolain, naapurussuhdelain, jätelain ja ilmansuojelulain mukaisia osaratkaisuja. Lisäksi kunkin em. lain ja sen nojalla annetun asetuksen perusteella tehty ratkaisu voidaan perustella vain kyseisellä lailla ja asetuksella.

Päätöksen lupaehtoissa voi olla virheellisyyksiä. Lupaehtot on saatettu antaa väärin lakien perusteella. Lupaehtojen tulee kunkin osaratkaisun osalta perustua siihen lakiin, jonka nojalla ratkaisu on tehty. Ympäristölupamenettelyn piiriin kuulumattomia lakeja, kuten esimerkiksi maa-aineslakia, vesilakia ja vahingonkorvauslakia, ei voida soveltaa. Lupaehtojen perustelevuus on myös syytä tarkastaa.

Sen jälkeen kun päätöksen asiasisältö on tarkastettu, tarkastetaan lupamaksun oikeellisuus. Kunnan perimä lupamaksu perustuu kunnan itsensä määräämään taksaan. Yleensä lupamaksun suuruus riippuu sovellettujen lakien lukumäärästä. Lupamaksu sisältää myös luvasta aiheutuneet kulutuskulut.

Lisäksi päätöksessä on tärkeää, että sen antopäivä on merkitty selvästi ja oikein. Muussa tapauksessa päätöksen valitusajan määrittely on hankalaa. Päätökseen liitetään myös valitusosoitus. Siinä mainitaan valitusviranomaisen, valitusaika ja mitä valitukseen sisällytetään.

7.4 Muutoksenhaku

Ympäristölupamenettelylain nojalla annetusta kunnan ympäristölupaviranomaisen päätöksestä voi valittaa lääninoikeuteen. Lääninoikeuden samoin kuin lääninhallituksen (jos lääninhallitus on ollut ympäristölupaviranomainen) päätöksestä voi valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Kunnan ympäristölupaviranomaisen ja lääninhallituksen lupapäätökset annetaan julkipanon jälkeen, jolloin niiden katsotaan tulleen asianomaisten tietoon antamispäivänään. Julkipano tarkoittaa ilmoitusta siitä, että päätös annetaan ilmoituksessa mainittuna päivänä (ilmoituksen nähtävilläänäpäivänä tai jonakin päivänä sen jälkeen). Ilmoitus päätöksen antamisesta

pannaan näkyviin kunnan ilmoitustaululle. Valitus päätöksestä on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusoikeus lupapäätöksestä on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosaisilla), sekä kunnanhallituksella ja viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa yleistä etua. Valituksesta on muutoin voimassa, mitä laissa muutoksenhausta hallintoasioissa (HValL) säädetään.

Koska lupa-asia koskee aina hakijan oikeutta ja etua, niin tämän korostamiseksi on hakija mainittu erikseen valitusoikeussäännöksessä (YLML 14 §). Haitankärsijän valitusintressi ympäristöluvassa perustuu asianomaisen etuun mahdollisesti kohdistuvaan haitalliseen vaikutukseen. Asianosaisia voivat olla henkilöt, jotka oleskelevat säännöllisesti laitoksen vaikutusalueella (esim. asukkaat, työtä tekevät tai koulutusta saavat) tai joilla on oikeuksia kohdealueella oleviin esineisiin (esim. kiinteän omaisuuden omistajat tai vuokralaiset). Jokamiehenoikeuteen perustuvaa käyttöä ei ympäristölupalainsäädännössä yleensä ole pidetty riittävänä valitusoikeuden syntyperusteena.

Päätökseen tyytymättömän asianosaisen ei tarvitse perusteellisesti perehtyä valitusta koskeviin säännöksiin, koska ympäristölupapäätöksiin on liitettävä valitusosoitus. Valitusosoitus on ohje, jonka perusteella päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta. Valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valituskirjaan sisällytetään. Käytännössä valitusosoituksissa mainitaan myös valituskirjalle asetetut vaatimukset (HValL 9 a §), jotka ovat

- valittajan nimi,
- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, jota siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- vaatimuksen perusteet.

Valittajan tai valituskirjan laatijan on omakätisesti allekirjoitettava valituskirja. Siinä on mainittava valittajan ja mahdollisen laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Ympäristölupamaksusta määrääminen on ympäristölupa-asiasta erillinen päätös. Maksupäätöksestä valittamisesta on voimassa, mitä kunnallislaissa säädetään. Valitus tehdään kunnanhallitukselle ja mahdollinen jatkovalitus lääninoikeuteen. Valitusaika kunnanhallitukselle on 14 päivää ja lääninoikeuteen 30 päivää.

8 TOIMINNAN ALOITTAMINEN

Ympäristölupaa edellyttävä toiminta voidaan aloittaa lupapäätöksen saatua lainvoiman. Pääsääntöisesti ympäristölupapäätös saa lainvoiman, kun lupaviranomaisen päätöksestä ei ole valitettu valitusajan (30 päivää) kuluessa.

Jos toiminta halutaan aloittaa ennen kuin lupapäätös on lainvoimainen, määräystä asiasta voidaan pyytää lupaviranomaiselta. Määräys edellyttää

hakijan pyyntöä, joka voidaan esittää joko lupahakemuksessa tai siitä erillään. Lupaviranomainen voi määrätä, että lupapäätöstä noudatetaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Tällöin hakijan ei tarvitse odottaa lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa ennen toiminnan aloittamista. Menettely on kuitenkin poikkeuksellinen ja ennen luvan lainvoimaisuutta aloitetussa toiminnassa hakijan (ei kuitenkaan valtion tai sen laitoksen, kunnan tai kuntainliiton) tulee asettaa vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupapäätöksen muuttamisen varalta. Edellytys määräyksen antamiselle on, että täytäntöönpano ei tee valittamista hyödyttömäksi (esim. jos lupa myönnetään hyvin lyhyeksi ajaksi, jolloin valitusta ei mitenkään ehditä käsitellä ennen toiminnan lopettamista).

Ennen ympäristöluvan lainvoimaisuutta aloitettu toiminta tapahtuu siis luvan hakijan vastuulla. Jos lupa valituksen takia kumotaan tai lupamääräyksiä muutetaan olennaisesti, luvan hakija on velvollinen korjaamaan toimenpiteillään aiheuttamansa vahingot.

9 YMPÄRISTÖVAHINKOJEN KORVAAMINEN

Vahingonkorvauslain soveltaminen ympäristövahinkoihin on vaikeaa ja moni ympäristövahinko jää vahingonkorvauslain nojalla korvaamatta. Vahingonkorvauslaissa lähtökohtana on niisanottu tuottamusvastuu. Korvausta vaativan on oikeudessa näytettävä vahingon aiheuttajan toimineen tuottamuksellisesti eli huolimattomasti. Poikkeuksena ovat ns. ankaran vastuun tapaukset joissa vastuu on tuottamuksesta riippumaton. Tällaisia ankaran vastuun piiriin kuuluvia ovat mm. räjäytystyöt. Lisäksi vahingon kärsijän tulee vahingonkorvauslain mukaisessa riita-asiassa näyttää toteen syy-yhteys eli se, että vahinko on sattunut juuri vastaajan toimenpiteistä.

Vahingonkorvauslain pääsäännön mukaan korvataan vain henkilö- ja esinevahingot. Näistä riippumaton taloudellinen vahinko tulee korvattavaksi vain määräedellytyksin.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain perusteella voi saada korvausta toiselle kiinteistölle aiheutuvasta pysyvästä, kohtuuttomasta rasituksesta (tärinästä tai muusta immissiosta kuten esim. ilman pilaantumisesta tai meluhaitasta). Tuottamuksella ei tällöin ole mitään merkitystä eli vastuu on ankaraa. Naapuruussuhdelaki ei kuitenkaan koske kertakaikkisia vahinkoja (esim. ikkunoiden rikkoutuminen) niiden merkittävydestä riippumatta. Korvausta on vaadittava kanteella tuomioistuimessa, jos asiasta ei päästä sopimukseen.

Laki ympäristövahinkojen korvaamisesta on hyväksytty eduskunnassa kesäkuussa 1994 ja se tulee voimaan 1.6.1995. Lain mukaan korvattaisiin mistä hyvänsä tietyllä alueella harjoitetusta toiminnasta johtuva vahinko, joka on ympäristössä aiheutunut

- veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta
- melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä, hajusta
- tai muusta vastaavasta häiriöstä.

Lain keskeisenä tavoitteena on parantaa vahingonkärsijän oikeusasemaa. Vahingonkärsijän ei tarvitsisi esittää täyttä näyttöä syy-yhteydestä vaan olisi riittävää, että syy-yhteys vastaajan toiminnan ja vahingon välillä olisi todennäköinen. Lisäksi kantajan ei tarvitsisi näyttää toteen vastaajan tuottamusta, vaan vastuu olisi tuottamuksesta riippumatonta eli vastuu olisi ankaraa.

Ympäristövahinkolakiesityksen mukaan korvattavat vahingot ovat lähtökohdaisesti samat kuin vahingonkorvauslaissa. Taloudellisia vahinkoja korvattaisiin kuitenkin vahingonkorvauslakia laajemmin. Lisäksi korvattavaa voisi olla kohtuuden rajoissa muu, taloudellista merkitystä vailla oleva aineeton haitta, jollaista on nykyisinkin voitu korvata naapuruussuhdelain nojalla. Korvaamatta jäävät vahingot, joiden sietämistä on pidettävä kohtuullisena.

10 LUPAEHTOJEN NOUDATTAMISEN VALVONTA

Ympäristöluvan noudattamista valvoo ensisijaisesti kunnan ympäristölupaviranomainen (luvanantaja), mutta valvontaa voivat suorittaa myös vesi- ja ympäristöpiiri sekä lääninhallitus. Ympäristön terveydellinen valvonta kuuluu edelleenkin terveystoimintayksiköille. Vesi- ja ympäristöpiirit ja lääninhallituksen ympäristöyksiköt yhdistyvät 1.3.1995 alueellisiksi ympäristökeskuksiksi. Viranomaisten valvontakeinoja ovat raporttien, häiriöilmoitusten ja mittauksien teettäminen luvanhaltijalla sekä tarkastuksien tekeminen laitoksilla.

Lupamääräysten noudattamisen tehosteeksi ympäristölupaviranomainen voi käyttää kehoituksia, hallinnollisia pakkokeinoja (esim. uhkasakkoa), syyte ilmoituksia ja tutkintopyyntöjä.

Terveystoimintalain 82 §:n mukaan terveystoimintalautakunta voi antaa määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveydenvaaran ja ympäristölle aiheutuvan terveydellisen haitan poistamiseksi. Ääritapauksessa toiminta voidaan jopa keskeyttää ja määrätä lopetettavaksi terveydellisen vaaran perusteella.

Kun terveydensuojelulaki tulee voimaan, kunnan terveydensuojeluviranomaisilla on edelleen oikeus antaa yksittäisiä kieltoja ja määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveyshaitan poistamiseksi tai sen syntymisen ehkäisemiseksi. Terveystoimintalain 12 §:n mukaan lupaviranomainen voi päättää toiminnan keskeyttämisestä, jos luvanvaraisesta toiminnasta aiheutuvia terveyshaittoja ei voida muutoin poistaa tai riittävästi vähentää.

Ympäristölupaviranomainen voi velvoittaa ilman lupaa toimintaa harjoittavan hakemaan luvan sakon tai toiminnan keskeyttämisen uhalla.

Se, joka jättää ympäristöluvan hakematta, on tuomittava ympäristöluparikomuksesta sakkoon tai enintään kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen.

Rikoslakiin on tulossa ympäristörikoksia koskeva luku (HE 94/93). Esityksen mukaan ympäristörikoksia koskevat vankeusuhat sisältävät säännökset siirrettäisiin muista laeista rikoslakiin. Rikoslain ympäristörikoksia koskevassa luvussa olisivat säännökset muun muassa ympäristön turmelemisesta, rakennussuojelurikoksesta ja luonnonsuojelurikoksesta.

11 LÄHDELUETTELO

Lait ja asetukset

1. Laki eräistä naapuruussuhteista 13.2.1920/26 (NaapL).
2. Laki muutoksenhausta hallintoasioissa 24.3.1950/154 (HValL).
3. Rakennuslaki 16.8.1958/370 (RakL).
4. Terveystoimintalaki 27.8.1965/469 (THL).
5. Terveystoimintaasetus 3.2.1967/55 (THA).
6. Ilmansuojelulaki 25.1.1982/67 (ISL).
7. Ilmansuojeluasetus 24.9.1982/716 (ISA).
8. Hallintomenettelylaki 6.8.1982/598 (HMenL).
9. Ympäristölupamenettelylaki 19.4.1991/735 (YLML).
10. Ympäristölupamenettelyasetus 17.8.1992/772 (YLMA).
11. Jätelaki 3.12.1993/1072.
12. Jäteasetus 22.12.1993/1390.

Hallituksen esitykset

13. HE 165/92. Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ympäristövahinkojen korvaamisesta ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.
14. HE 94/93. Hallituksen esitys Eduskunnalle rikoslainsäädännön kokonaisuudistuksen toisen vaiheen käsittäviksi rikoslain ja eräiden muiden lakien muutoksiksi.
15. HE 42/94. Hallituksen esitys Eduskunnalle terveydensuojelulaiksi ja laiksi ympäristölupamenettelylain 2 §:n muuttamisesta.

Kirjallisuus

16. Kemppinen, M., Linnakoski, K. Asfalttiaseman ja murskauslaitoksen ympäristölupa. Turku 1993. 22 s.

17. Kuusiniemi, K. Ympäristölupa. Lakimiesliiton kustannus. Helsinki 1993. ISBN 951-640-683-1. 382 s.
18. Saarinen, K. Ympäristölupamenettely ja hakemuslomake. Teknillinen korkeakoulu, Ympäristönsuojelutekniikan laboratorio. Ympäristönsuojelutekniikan julkaisuja 1/1993. Espoo 1993. ISBN 951-22-1542-X. 46 s.
19. Tielaitos, tuotannon palvelukeskus. Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu 1994. Helsinki 1994. TIEL 2270006, ISBN 951-47-8749-8. 24 s.

- Uudesta toiminnasta
 Toiminnan muuttamisesta

Hakemus täytetään käsin selvästi tekstaten tai koneella ja lähetetään sen alueen

- lääninhallitukselle tai
- kunnan ympäristölupaviranomaiselle, missä laitos sijaitsee

Päiväys

Diaarimerkintä

1 HAKIJA JA LAITOS**1.1 Hakija**

1.11 Nimi tai toiminimi		1.12 Liike- ja yhteisötunnus
1.13 Jakeluosoite	1.131 Postiosoite	1.132 Postitoimipaikka
1.14 Yhteyshenkilö		
1.15 Nimike	1.16 Postiosoite	1.161 Postitoimipaikka
1.17 Puhelin	1.18 Telefax	

1.2 Laitos

1.21 Nimi		1.22 Sijotuskunta
1.23 Jakeluosoite	1.231 Postiosoite	1.232 Postitoimipaikka
1.24 Toiminnan suunniteltu aloitusajankohta	1.25 Toiminnan lopetusajankohta	
1.26 Toimiala	1.27 Toimialatunnus	1.28 Työntekijämäärä

1.3 Kiinteistö

1.31 Kiinteistörekisteritunnus	1.32 Haltija
1.33 Haltijan osoite	
1.34 Muut kiinteistöllä sijaitsevat laitokset ja toiminnot	

2 LAITOKSEN TOIMINTA

2.1 Toiminnan luonne, tuotteet ja raaka-aineet ja niiden kulutus

2.11 Toiminnan luonne, laajuus, laatu ja mahdollinen jaksollisuus

2.12 Tuotteet	Kapasiteetti (t/a)	Keskim. tuotanto (t/a)
---------------	--------------------	------------------------

2.13 Pääraaka-, poltto- ja apuaineet	Keskim. kulutus (t/a)	Suurin kulutus (t/a)	Suurin varasto (t)
--------------------------------------	-----------------------	----------------------	--------------------

2.2 Laitoksen vesihuolto

2.21 Vesi hankitaan vesilaitoksesta, mistä2.22 Vesi hankitaan muualta, mistä

2.23 Talousveden kulutus

m³/d

2.24 Prosessiveden kulutus

m³/d

2.25 Jätevesien määrä

m³/d2.26 Jätevedet johdetaan yleiseen viemäriin2.27 Jätevedet johdetaan muualle, minne

2.3 Sijainti

2.31 Laitosalueen ja ympäröivän alueen maankäyttö sekä kaavoitustilanne

2.32 Lähimmät häiriintyvät kohteet ja niiden etäisyydet

2.4 Luvat

A = MYÖNNETTY B = VIREILLÄ C = HAETAAN MYÖHEMMIN; vaihtoehto rengastetaan

1 Rakennuslupa	A B C	2 Poikkeuslupa (rakennuslaki)	A B C	3 Toimenpidelupa (rakennuslaki)	A B C
4 Ennakkoilmoitus (vesiensuojeluasetus)	A B C	5 Jätevesien johtamislupa vesistöön	A B C	6 Lupa jäteveden johtamiseksi ojaan	A B C
Lupa/sopimus jätevesien johtamiseksi yleiseen viemäriin	A B C	8 Koko kiinteistön jätehuoltosuunnitelma	A B C	9 Ongelmajätteiden käsittelylupa	A B C
10 Teolliseen käsittelyyn ja varastointiin tarvittava lupa/ilmoitus	A B C				A B C
11 Muut ympäristönsuojeluun liittyvät hakemukset tai viranomaispäätökset	A B C				A B C

2.5 Ympäristönsuojelukustannukset

2.51 Investoinnit

Mk/a

2.52 Vuosittaiset käyttökustannukset

Mk/a

3 YMPÄRISTÖKUORMITUS**3.1 Ympäristöhäiriöt**

3.11 Naapureille aiheutuvat pysyvät ympäristöhäiriöt

3.2 Päästöt ilmaan

	Keskim. vuosi- päästö (t/a)	Suurin vuosi- päästö (t/a)	Suurin tunti- päästö (kg/h)	Suurin vrk- päästö (kg/d)	Piippujen korkeus (m)
3.21 Aine					

3.3 Jätevedet

3.31 Jätevesien käsittely ja jätevesien aiheuttama kuormitus sekä viemärointi

3.4 Jätteet

3.41 Ongelmajätteiden käsittely ja sijoitus

3.42 Laitoksella syntyvän muun jätteen hyötykäyttö ja sijoitus

3.43 Saastunut maaperä laitosalueella

3.5 Ympäristömelu

3.51 Laitoksen aiheuttaman melun laatu ja vaikutusalueen laajuus

ALLEKIRJOITUS

Paikka	Päivämäärä
Allekirjoitus	
Nimen selvennys	

LIITTEET

Liitelomakkeet

		Kpl	Sivuja
☐	1 Teolliset osaprosessit		
☐	2 Kattilat		
☐	3 Varastoalueet		
☐	4 Päästöt ilmaan		
☐	5 Ympäristömelu ja meluntorjuntatoimet		
☐	6 Jätteet		
☐	7 Asfalttiasema- ja kivenmurskaamo		

Muut liitteet

☐	1 Elinkeinoilmoitus		
☐	2 Yhtiöjärjestys tai säännöt		
☐	3 Toiminimeä koskeva rekisteriote		
☐	4 Karttapiirros, peruskartta 1:20 000		
☐	5 Asemapiirros 1:100 tai 1:500		
☐	6 Luettelo muista ympäristöluvista		
☐	7 Prosessikaaviot		
☐	8 Kuvaukset puhdistuslaitteista, meluntorjuntarakenteista, poltto- ja raaka-ainetiedot		
☐	9 Selvitys ympäristönsuojelukustannuksista		
☐	10 Arvio toiminnan aiheuttamasta terveydellisestä haitasta ympäristössä		
☐	11 Selvitys ympäristövaikutuksista		
☐	12 Tiedot ilmanlaadusta		
☐	13 Ilmanlaadun tarkkailusuunnitelma		
☐	14 Selvitykset ilmapäästöjen leviämisestä		
☐	15 Selvitykset melupäästöjen leviämisestä		
☐	16 Ilma- ja melupäästöjen tarkkailusuunnitelma		
☐	17 Kuvaus muusta ympäristövaikutusten tarkkailusta		
☐	18 Selvitys hakijan asiantuntemuksesta ongelmajätteiden käsittelyssä		
☐	19 Selvitys hakijan vakavaraisuudesta ongelmajätteiden käsittelyssä		
☐	20 Suunnitelma onnettomuustilanteisiin varautumisesta		
☐	21 Muut selvitykset		

1 LAITOS

1.1 Laitostyyppi

1.11	Asfaltin valmistus		Lisähuomautukset:
1.12	Uusioasfaltin valmistus		
1.13	Öljysoran valmistus		
1.14	Louheen murskaus		
1.15	Soran murskaus		
1.16	Maabetonin valmistus		
1.17	Muu toiminta		

1.2 Laitoksen sijainti: Asemapiirros: liite nro _____
Kiinteistörekisterikartta: liite nro _____

1.21 Laitosalueen ja ympäröivän alueen maankäyttö sekä kaavoitustilanne

1.22 Lähimmät häiriintyvät kohteet ja etäisyydet niihin

1.3 Laitoksen toiminta
(kuvaus tuotantoprosessista ja sen luonteesta)

1.4 Tuotteet ja tuotantomäärät:

Tuotteet	Tuotantokapasiteetti t/vrk		Arvioitu vuosituotanto t/vuosi	
	keskiarvo	maksimi	keskiarvo	maksimi

1.5 Tuotannossa käytettävät pääraaka-aineet, polttoaineet ja lisäaineet:

Käytettävä aine	Keskim. kulutus, t/vuosi	Maks. kulutus, t/vuosi

1.6 Laitoksessa käytettävän kiviaineksen määrä laitoksen toiminta-aikana

1.61 Laitoksessa käytettävät louheen, soran ja muiden kiviaineksen määrät koko toiminta-aikana (t)

1.62 Kuinka paljon louhetta, soraa ja muita kiviaineksiä tuodaan muualta (t)

1.63 Mistä kiviainekset tuodaan alueelle
(kuvaus alueelle johtavien yksityisteiden käytöstä, tarvittaessa karttaliite)

2 LAITOKSEN VESIHUOLTO

2.1 Hankitaanko vesi vesilaitoksesta _____
(vastaus kyllä tai ei; jos vastaus on kyllä niin mistä vesilaitoksesta; jos vastaus on ei niin mistä vesi hankitaan)

2.2 Talousveden kulutus (m³/vrk) _____

2.3 Prosessiveden kulutus (m³/vrk) _____

2.4 Jätevesien määrä (m³/vrk) _____

2.5 Johdetaanko jätevedet yleiseen viemäriin _____
(vastaus kyllä tai ei, jos vastaus on ei niin vastataan minne jätevedet johdetaan)

3 LAITOKSEN KÄYTTÖENERGIA

3.1 Laitos käyttää verkostosta hankittavaa sähköä (kyllä tai ei)

3.2 Laitoksen käyttämä energia tuotetaan polttoaineilla (kyllä tai ei)

3.3 Kuinka monta litraa polttoaineita laitos käyttää päivässä

3.31 Sähkön tuottaminen (mahdollisesti) _____

3.32 Kiviainesten kuivatus (keskimäärin) _____

4 LAITOKSEN KÄYTTÖAIKA

4.1 Kuinka monta vuotta ja minä vuosina laitosta tullaan käyttämään

4.2 Montako kuukautta ja minä kuukausina laitosta tullaan käyttämään vuosittain

4.3 Minä viikonpäivinä ja mihin kellonaikaan laitosta tullaan käyttämään

5 LAITOKSEN LUOKITUS

5.1 Tielaituksen julkaisun "Asfalttiasemien ja kivenmurkskaamojen ympäristönsuojelu 1994" (TIEL 2270006) mukainen luokitus (LIITE _____)

Louheen murkskaamot	A, B tai C	
Soran murkskaamot	A, B tai C	
Asfalttiasema	A, B tai C	

6 LAITOKSEN TOIMINNASTA JOHTUVA LIIKENNE

6.1 Kevyt liikenne (käyntiä / vrk) _____

6.2 Raskas liikenne (käyntiä / vrk) _____

- 6.3 Mihin kellonaikaan liikennettä esiintyy
(esitetään tarkemmin, jos liikennettä esiintyy laitoksen toiminta-ajan ulkopuolella)
- 6.4 Kuvaus työkoneiden ja autojen paikoituspaikoista sekä mahdollisista huolto- ja pesupaikoista
- 7 KULJETUSTEIDEN PINNOITUS**
- 7.1 Kuvaus kiinteistölle johtavien teiden pinnoituksesta ja pölyntorjuntakeinoista
- 7.2 Kuvaus laitosalueen kuljetusteistä, alueen pinnoituksista ja pölyntorjuntakeinoista
(alustava kuvaus asemapiirrokseen)
- 8 POHJAVEDET**
- 8.1 Onko kiinteistö tai sen lähialue tärkeä pohjaveden esiintymisalue _____
(vastaus kyllä tai ei, jos vastaus on kyllä täytetään myös kohdat 8.2...8.4)
- 8.2 Pohjavettä suojaavan kerroksen paksuus ja laatu laitosalueella
- 8.3 Laitosalueen ulkopuolinen kiinteistön maaperän laatu

8.4 Pohjaveden laadun ja korkeusaseman tarkkailuputket

8.5 Laitosalueen pintavesien kuivatus

9 RAAKA-AINEIDEN JA TUOTTEIDEN VARASTOINTI

9.1 Kuvaus poltto- ja voiteluaineiden varastointimääristä ja -tavasta

9.2 Kuvaus bitumin/bitumiöljyn varastointimääristä ja -tavasta

9.3 Kuvaus varastokasojen (raaka-aine ja tuotteet) sijainnista, niiden pölyämisen ehkäisemisestä sekä kasojen vaikutuksesta melun ja pölyn leviämiseen alueen ulkopuolelle

9.4 Kuvaus muiden ympäristölle haitallisten aineiden varastointimääristä ja -tavasta

10 TUOTANNON PÖLYHAITAT JA NIIDEN TORJUNTA

- 10.1 Kuvaus niistä pölyä synnyttävistä tuotantovaiheista ja pölyntorjuntakeinoista, joita ei ole esitetty kohdissa 7 ja 9. (Asfalttiasemien ja kivenmurkskaamojen ympäristönsuojelu 1994, TIEL 2270006)

11 JÄTEHUOLTO

- 11.1 Kuvaus muiden kuin ongelmajätteiden määristä ja käsittelystä kiinteistöllä

Jätteen nimike ja määrä / vuosi	Varastointitapa ja varaston suuruus	Jätteen käsittely

- 11.2 Kuvaus jätteen kuljetuksista ja kaatopaikka, jonne jätteet viedään

- 11.3 Kuvaus jätteen mahdollisesta hyötykäytöstä, hyötykäytön esteistä, hyödyntämiskelpoisten jätteiden määristä ja paljonko jätteitä tullaan hyödyntämään

- 11.4 Kuvaus pölyn erotuksessa mahdollisesti syntyvästä jätteestä ja sen käsittelystä

11.5 Ongelmajätteet

Jätteen nimike ja sen syntytapa	Jätteen määrä / vuosi	Varastointitapa ja varaston suuruus

11.6 Kuvaus ongelmajätteiden kirjanpidosta, kuljetuksista ja jätteiden vastaanottajasta

12 YMPÄRISTÖMELU JA SEN TORJUNTA

12.1 Kuvaus melua aiheuttavista työvaiheista ja melun esiintymisajoista. (Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu 1994, TIEL 2270006).

12.2 Kuvaus meluntorjuntakeinoista

12.3 Laitoksen aiheuttama melutaso lähimmässä häiriintyvässä kohteessa

Etäisyys melulähteestä (m)	
Keskimääräinen melutaso (dB)	
Melun huipputaso (dB)	
Kuinka usein huipputaso toistuu	

12.4 Tilanteet, joissa syntyy poikkeuksellisen voimakasta melua, ja keinot melun vähentämiseksi

13 KUVAUS LAITOKSEN TOIMINNAN TARKKAILUSTA JA HÄLYTYKSISTÄ

14 LAITOKSEN AIHEUTTAMA YMPÄRISTÖKUORMITUS

14.1 Kuvaus naapureille mahdollisesti aiheutuvista pysyvistä ympäristöhäiriöistä

14.2 Päästöt ilmaan Ei mainittavia päästöjä _____

Aine	Vuosi- päästö enintään (t/vuosi)	Keskimääräinen vuosipäästö (t/vuosi)	Suurin tun- tipäästö (kg/tunti)	Suurin vuoro- kausipäästö (kg/vrk)	Piipun/piippujen korkeus ja korkeusasema (m)

14.3 Kuvaus laitoksen prosessijätevesien viemäroinnistä, käsittelystä ja prosessijätevesien ympäristökuormituksesta.

YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUS ASFALTTIASEMILLE JA KIVENMURSKAAMOILLE

TÄYTTÖOHJEET

1 YLEISTÄ

Asfalttiaseman ja kivenmurskaamon ympäristölupaa haettaessa täytetään yleinen ympäristölupahakemuslomake yleistietojen antamiseksi hakijasta ja laitoksesta sekä asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomake toimialakohtaisten tietojen antamiseksi. Ympäristölupahakemus liitelomakkeineen toimitetaan kunnan ympäristölupaviranomaiselle kolmena kappaleena.

Asfalttiasemat ja kivenmurskaamot tarvitsevat yleensä terveydenhoitolain (THL) mukaisen sijoitusluvan ja naapuruussuhdelain (NaapL) mukaisen sijoituspäätöksen. Kiinteän laitoksen kyseessä ollessa tarvitaan myös ilmansuojelulain (ISL) mukaisen ilmoituksen tarkastamisratkaisu.

Lomakkeissa esitettäviä tietoja voi täydentää liitteillä. Liike- tai ammattisalaisuudet ym. salassa pidettävät tiedot hakija esittää liitteissä, samoin perusteet sille, miksi hakija katsoo tiedot salaisiksi.

Hakemuksesta on tarpeen mukaan käytävä ilmi, mihin aineistoon ja laskenta-, tutkimus- tai arviointimenetelmään annetut tiedot perustuvat.

Jos hakemus koskee laitoksen toiminnan muuttamista, hakemuslomake täytetään niiltä osin kuin on tarpeen muutoksen kuvaamiseksi. Hakemuksessa selvitetään toiminnan laadun ja laajuuden sekä ympäristöön kohdistuvien vaikutusten muutokset.

Jos laitos on kiinteä, hakija on velvollinen tekemään myös ilmansuojelulain mukaisen ilmansuojeluilmoituksen eli täyttämään yleisen ympäristölupahakemuslomakkeen ja asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomakkeen lisäksi ympäristölupahakemuksen liitelomakkeen 4 (päästökohta ja päästöt ilmaan).

2 YLEINEN YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUSLOMAKE

Yleisestä ympäristölupahakemuslomakkeesta täytetään ainoastaan kohdat 1.1...1.3 sekä allekirjoitetaan lomake. Kaikki yksityiskohtaiset tiedot esitetään asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen liitelomakkeessa (täyttöohje kohdassa 3).

Kohta 1.2

Jos kiinteistöllä tulee toimimaan sekä asfalttiasema että kivenmurskaamo, molemmat toimialaluokat merkitään kohtaan 1.26.

Kohta 1.3

Kohdassa 1.34 ilmoitetaan tiedot muista kiinteistöllä mahdollisesti sijaitsevista laitoksista ja niiden haltijoista sekä muusta mahdollisesta toiminnasta kiinteistöllä, joka ei liity hakemukseen.

3 ASFALTTIASEMIEN JA KIVENMURSKAAMOJEN LIITELOMAKE

Yleistä

Asfalttiasemien ja kivenmurkskaamojen liitelomake täytetään kokonaan.

Lomake on laitoskohtainen. Laitoskoonpanon muututtua esim. urakoitsijan vaihtuessa ei tarvita uutta lupaa, jos aikaisempia lupaehtoja voidaan noudattaa. Lomake täytetään erikseen jokaisesta kiinteistöllä toimivasta laitoksesta, jolle ympäristölupaa haetaan.

Urakoitsijan tultua valituksi on hyvä täydentää lupahakemusta ilmoittamalla urakoitsijan vastuuhenkilön tiedot.

Jos lupaa haetaan kiinteistön käyttämiseen usean laitoksen sijoituspaikkana yhtäaikaan (esim. kivenmurkskaamo ja asfalttiasema), niiden aiheuttamasta melun ja päästöjen yhteisvaikutuksesta annetaan hakemuksessa erikseen selvitys.

Kohta 1

Kohta 1.1

Merkitään rasti ruutuun. Jos on kysymys muusta toiminnasta, se kuvataan kohdassa "lisähuomautukset".

Kohta 1.2

Merkitään asemapiirroksen ja kiinteistörekisterikartan liitteiden numerot. Laitoksen sijainti määritellään asemapiirrokseseen merkityllä alueella, jonka sisään jäävät laitoskoonpanon osat (esim. murskaimet, seulat ja kuljettimet). Kiinteistörekisterikartasta tulee käydä ilmi tiedot naapurikiinteistöjen omistajista ja haltijoista.

Kohta 1.21: Ilmoitetaan kiinteistön ja sen ympäristön käyttötarkoitukset ja voimassa oleva kaava (esim. asema- ja rakennuskaavassa määritellyt asuin-, viher-, virkistys-, maatalous-, metsätalous-, teollisuus- yms. alueet). Jos aluetta ei ole kaavoitettu, mainitaan siitä lomakkeessa.

Kohta 1.22: Yli kilometrin etäisyydellä olevia kohteita ei yleensä tarvitse ilmoittaa.

Kohta 1.3

Kohdassa kuvataan pääpiirteittäin tuotteiden valmistusprosessi ja tuotannossa käytettävä kalusto, myös alueella tehtävässä louhintatyössä käytettävät koneet (kompessorit, poravaunut ja iskuvasarat).

Kohta 1.4

Kohtaan merkitään laitoksessa valmistettavat tuotteet esim.

- asfalttimassa
- öljysora
- soramurske
- kalliomurske

Tuotantokapasiteetti ilmoitetaan laitoksen yhden päivän keskiarvo- ja maksimituotantona. Vuosituotannoksi merkitään keskimääräinen ja suurin yhden vuoden arvioitu tuotanto.

Kohta 1.5

Taulukkoon merkitään tuotteen valmistuksessa käytetyt raaka-aineet, polttoaineet ja lisäaineet esim.

- louhe
- sora
- murske
- bitumi
- kalkkikivifilleri
- polttoöljy
- nestekaasu
- lisäaineet: mitkä?

Kulutukseksi merkitään laitoksen keskimääräinen ja suurin vuosikulutus.

Kohta 1.6

Kohta 1.61: Merkitään ne louheen, soran ja muiden kiviaineksien määrät, jotka lupaa haetavalla laitoksella kulutetaan koko lupa-aikana.

Kohta 1.62: Jos louhetta, soraa ja muita kiviaineksia tuodaan laitoksen raaka-aineeksi kiinteistön ulkopuolelta, niiden määrät arvioidaan ja ilmoitetaan koko lupa-ajalta.

Kohta 1.63: Ilmoitetaan kiinteistön ulkopuolelta tuotavien kiviainesten loppureitti kiinteistölle. Tarvittaessa käytetään karttaliitettä.

Kohta 2

Kohta 2.4

Jätevedet sisältävät myös saniteettivedet.

Kohta 3

Merkitään laitoksen käyttämän energian lähde ja polttoaineen yhden päivän maksimitarve.

Kohta 3.31: Ilmoitetaan sähkön tuottamiseen käytettävän polttoaineen määrä.

Kohta 3.32: Ilmoitetaan kiviaineksen kuivatukseen käytettävän polttoaineen määrä.

Kohta 4

Kohta 4.1

Kuvataan laitoksen suunniteltu käyttö sen koko toiminta-aikana.

Kohta 4.2

Ilmoitetaan yhden vuoden suurin käyttöaika kuukausina ja käyttöjakson arvioitu alku ja loppu.

Kohta 4.3

Ilmoitetaan suunniteltu tarkempi päivittäinen käyttöaika.

Kohta 5

Ilmoitetaan tielaitoksen ohjeen (TIEL 2270006) mukainen laitosluokka. Ohjeen tai kopiot tarvittavista sivuista voi laittaa hakemuksen liitteeksi.

Kohta 6**Kohta 6.1**

Merkitään arvio laitoksen työntekijöiden ja huoltoajojen yhden päivän liikenteen määrästä.

Kohta 6.2

Ilmoitetaan laitoksen käytöstä johtuva kiinteistöllä käyvien raskaiden kuorma-autojen määrä yhden päivän aikana.

Kohta 6.3

Kuvataan liikenteen alkamis- ja loppumisajankohdat sekä mahdolliset painopisteajat varsinkin silloin, jos liikennettä esiintyy varsinaisen laitoksen toiminta-aikojen ulkopuolella.

Kohta 6.4

Paikkojen sijainti kuvataan asemapiirroksessa. Paikkojen pinnoitus, pintavesien keräys ja pintavesien käsittely kuvataan. Jos paikkoja ei ole, kohtaa ei täytetä.

Kohta 7**Kohta 7.1**

Kiinteistölle johtavien teiden (ei yleisiä teitä) sijainti kuvataan asemapiirroksessa. Teiden pinnoitus ja pölyntorjuntakeinot esitetään (esim. kastelu tarvittaessa).

Kohta 7.2

Asemapiirroksessa kuvataan sisäisten kuljetusreittien sijainti. Reittien pinnoitus ja pölyntorjuntakeinot esitetään (esim. kastelu tarvittaessa).

Kohta 8

Jos kiinteistö tai sen lähialue on tärkeä pohjaveden esiintymisalue, täytetään kohdat 8.2...8.4 (lisätietoja saa vesi- ympäristöpiireistä).

Kohta 8.2

Laitosalueelle jäävä pohjavettä suojaavan kerroksen paksuus ja laatu kuvataan.

Kohta 8.3

Kuvataan kiinteistön vallitseva maaperän laatu, tarvittaessa kartalla ja poikkileikkauksin.

Kohta 8.4

Pohjaveden tarkkailuputkien sijainti merkitään asemapiirrokseseen ja niistä havaittu pohjaveden korkeusasema ja veden laatu esitetään tässä kohdassa.

Kohta 8.5

Pintavesien kuivatus kiinteistön alueella kuvataan asemapiirroksessa. Kuvauksessa esitetään myös minne pintavedet tullaan johtamaan (avo-ojaan, viemäriin, öljynerotuskaivo).

Kohta 9

Kohta 9.1

Poltto- ja voiteluainevarastojen sijainti kuvataan asemapiirroksessa tai erillisellä karttaliitteellä. Lisäksi kuvataan poltto- ja voiteluainevarastojen suojaus (rakennus, kate, aitaus), lukitus, alle jäävä maaperä, varastoalueen pinnoitus, pintakuivatus, pintavesien käsittely (viemäröinti), varastosäiliöiden suuruus ja mitä keinoja käytetään mahdollisten vuotojen torjunnassa (alla sijaitsevat suoja-altaat, vallit yms.) sekä miten varastojen hallinta ja tarkkailu on hoidettu.

Kohta 9.2

Bitumi- ja bitumiöljyvarastojen sijainti kuvataan asemapiirroksessa tai erillisellä karttaliitteellä. Lisäksi kuvataan varastojen katteet, suojaus (rakennus, kate, aitaus), lukitus, alle jäävä maaperä, varastoalueen pinnoitus, pintakuivatus, pintavesien käsittely (viemäröinti), varastosäiliöiden suuruus ja mitä keinoja käytetään mahdollisten vuotojen torjunnassa (alla sijaitsevat suoja-altaat, vallit yms.) sekä miten varastojen hallinta ja tarkkailu on hoidettu.

Kohta 9.3

Raaka-aineiden ja tuotteiden, kuten louheen, asfalttirouheen, murskeen ja päällysteiden, varastokasojen sijainti esitetään asemapiirroksessa tai erillisellä karttaliitteellä. Lisäksi kuvataan varastokasojen pölyntorjuntakeinot (esim. kasojen kastelu ja tuulisuojaus).

Kuvataan kasojen järjestely (muoto, korkeus), joiden avulla vähennetään pöly- ja meluhaittoja.

Kohta 9.4

Kuvataan haitallisten aineiden kuten liuottimien ja lisäaineiden varastojen sijainti, suojaus (rakennus, kate, aitaus), lukitus, varastojen alustan pinnoite, suurin varastoitava määrä, varastosäiliöiden suuruus ja mitä keinoja mahdollisten vuotojen torjunnassa käytetään sekä miten varastojen hallinta ja tarkkailu on hoidettu.

Kohta 10

Koska tielaitoksen kiviainesten ja päällysteiden valmistuksessa ei voida etukäteen, ennen urakoitsijan valintaa, tuntea laitoksen kokoonpanoa ja teknisiä ratkaisuja, osoitetaan ne alueet, joilla pölyämistä esiintyy tuotteita valmistettaessa. Alueet merkitään sekä numeroidaan asemapiirustukseen tai erilliselle karttaliitteelle (myös mahdolliset louhinta-alueet ja poraus).

Tässä kohdassa kuvataan tuotantoa koskevat vaatimukset, joita käytetään pölyn torjunnassa.

- tielaitoksen laitosluokka
- piippujen minimikorkeus laitosalueen pinnan tasosta
- arvioitu pölypitoisuus (jos pystytään arvioimaan esim. aiempien mittausten perusteella) lähimmässä häiriintyvässä kohteessa lyhytaikaisena kahden tunnin mittauksena.

(varastokasojen sijainti ja pölyntorjunta kuvataan kohdassa 9)
(teiden sijainti ja pölyntorjunta kuvataan kohdassa 7)

Jos laitos vaatii ilmansuojeluilmoituksen, täytetään ympäristölupahakemuksen liitelomake 4 (päästökohta ja päästöt ilmaan).

Kohta 11

Kohta 11.1

Jätteen ominaisuus kuvataan seuraavasti: kiinteä/ lietemäinen/ nestemäinen/ öljyinen/ veden liukeneva/ pölyävä/ pahanhajuinen/ myrkyllinen/ tulenarka/ räjähdysvaarallinen/ syövyttävä/ mikä muu?

Jätteen määrä ilmoitetaan t/vuosi tai kg/vuosi.

Käsittely tai hyödyntämistapa ilmoitetaan seuraavasti: kaatopaikka/ varastointi/ siirtokuorma-
paikka/ poltto/ kemiallinen käsittely/ kompostointi/ vesistö (suoraan)/ yleinen viemäri/
puhdistuslaitos/ käyttö raaka-aineena/ käyttö polttoaineena/ mikä muu?

Kohta 11.4

Kuvataan miten pölynerotuksessa syntyvä jäte käsitellään.

Kohta 11.5

Ongelmajätteet on määritelty jäteasetuksen (1390/93) liitteissä. Myös tielaitoksen julkaisussa "Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu 1994" on kohta jätehuol-
lost. Ongelmajätteistä ilmoitetaan

- nimike
- synty tapa
- jätteen määrä t/vuosi tai kg/vuosi
- jätteen säilytystapa kiinteistöllä
- suurin säilytettävä määrä

kohta 11.6

Kuvataan miten ongelmajätteet käsitellään kiinteistöllä (neutralointi yms.), miten niistä pidetään kirjaa ja minne ne lopulta päätyvät sekä kuka vastaa niiden kuljetuksista. Asfalttiasemat ilmoittavat mahdollisen metyleenikloridin puhdistamisen.

Kohta 12

Jos melu jää lähimmässä häiriintyvässä kohteessa tielaitoksen ohjeen "Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu 1994" (TIEL 2270006) liitteinä olevien käyrästöjen perusteella alle 55 dB kaikissa häiriintyvissä kohdissa, täydennetään vain kohdat 12.1 ja 12.3.

Jos melutaso em. käyrästöjen perusteella ylittää häiriintyvässä kohteessa sallitun arvon, täydennetään kohdat 12.2 ja 12.4. Kohdissa osoitetaan toimet, joiden avulla päästään sallittuihin arvoihin. Melutason arvioinnissa voi käyttää apuna julkaisuja TIEL 2270006, lääkintöhallituksen ohjekirje 21/87 ja ympäristöministeriön selvitys 92/1990.

Kohta 12.3

Melutaso arvioidaan sen tuotantovaiheen perusteella, joka aiheuttaa eniten häiriötä kohteelle (esim. laitos tai liikenne). Melun huipputaso kirjataan, jos se tiedetään tai pystytään arvioimaan. Sama koskee melun huipputason toistuvuutta.

Kohta 12.4

Kuvataan eniten melua aiheuttavat tuotantovaiheet

- kallionporaus
- louhinta
- murskaus
- päällysteen valmistus
- liikenne

Lisäksi esitetään näiden tuotantovaiheiden esiintymisajat.

Kohta 13

Kuvataan laitoksen käyttötarkkailua ja toimia tapauksissa, joissa syntyy poikkeuksellisen suuria päästöjä ilmaan tai veteen tai merkittävää melua tai muutosta jätteiden määrään tai laatuun (ellei niitä ole kuvattu edellä).

(esim. laitosta tarkkaileva operaattori keskeyttää tuotannon ja häiriö poistetaan ennen tuotannon jatkumista)

Kohta 14**Kohta 14.2**

Tilapäistä lupaa haettaessa normaalisti merkitään, ettei laitos aiheuta pysyviä ympäristöhäiriöitä. Kuitenkin, jos laitoksessa käytetään yli 2000 litraa polttoöljyä päivässä, sen katsotaan aiheuttavan ympäristöhäiriöitä.

Rikkidioksidipäästö (G) voidaan arvioida polttoöljyn rikkipitoisuuden perusteella ja aikayksikössä kuluvan öljymäärän perusteella.

$$G = 0,02 * S * Ft$$

S = polttoöljyn rikkipitoisuus %

Ft = öljyn kulutus kg/h

Ft = P * F

P = laitoksen teho t/h

F = öljynkulutus kg/t

Kohdassa kuvataan vain yli 2000 litraa polttoainetta päivässä käyttävien laitosten päästöt. Jos laitos käyttää polttoainetta vähemmän merkitään rasti ruutuun EI MAINITTAVIA PÄÄSTÖJÄ.

4 YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEN LIITELOMAKE 4, PÄÄSTÖKOHTA JA PÄÄSTÖT ILMAAN

Ympäristölupahakemuksen liitelomake 4 täytetään, jos kyseessä on kiinteä laitos.

Kohta 1

Päästökohdat numeroidaan ja merkitään asemapiirrokseseen.

Kohta 3

Tiedot ilmoitetaan piipusta, ilmanvaihdon poistoaukosta tai vastaavasta laitteesta.

Kohta 3.2

Sijainnin koordinaateilla tarkoitetaan piipun maantieteellisen sijainnin mukaisia koordinaatteja.

Kohta 3.4

Lähimmän esteen korkeutena ilmoitetaan päästökohdasta säteen $2 \times H_0$ (H_0 = piipun suun korkeus maanpinnasta) sisällä sijaitsevan korkeimman esteen korkeus piipun tyven tasosta. Esteen paikka on osoitettava asemapiirroksessa.

Kohta 3.6

Ilmoitetaan kaasun virtausnopeuden ja lämpötilan tyypillinen vaihteluväli piipun suulla. Piipun korkeuden mitoitusperiaatteet ja laskelma voidaan esittää liitteessä.

Kohta 4

Keskimääräisellä päästöllä tarkoitetaan päästökohdan keskimääräistä kokonaispäästöä vuodessa. Kokonaispäästö määritetään tai arvioidaan päästökohtaan johdettavien keskimääräisten vuosipäästöjen avulla. Yksittäisen osaprosessin keskimääräinen vuosipäästö määrätään kattilan tai osaprosessin vuosittaisen käytön ja arvioidun keskimääräisen tuntipäästön perusteella.

Päästöjen laskentaperusteet on esitettävä liitteillä.

Kohta 5

Kuvataan päästöjen tarkkailujärjestelmää, jollei sitä ole kuvattu jonkin osaprosessin yhteydessä.

**PÄÄSTÖKOHTA
JA PÄÄSTÖT ILMAAN
YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEN
LIITELOMAKE 4**

Täytetään, jos toiminnasta aiheutuu merkittäviä päästöjä ilmaan sekä aina, kun toiminnasta on tehtävä ilmansuojelulain mukainen ilmoitus. Lomake täytetään käsin selvästi tekstaten tai koneella ja liitetään ympäristölupahakemukseen.

Päiväys

1 Päästökohdan nimi ja koodi

Päästökohdan nimi

Koodi

2 Prosessi

Mistä prosessista savukaasut ovat peräisin?

3 Piippu

3.1 Rakenne

3.2 Sijainnin koordinaatit

3.3 Korkeus maanpinnasta

3.4 Lähin este ja sen korkeus

3.5 Sisäpiipun halkaisija piipun suulla

3.6 Kaasun virtausnopeus

ja lämpötila

piipun suulla

m/s

°C

4 Päästöt

Päästö

Alkuperä
(osaprosessi)Keskim.
päästö/aSuurin
päästö/vrkSuurin päästö/h
norm.tilant.

Määrittystapa*

Hiukkaset

SO_x

Muut rikkiyhdisteet

NO_x

Haihtuvat org. yhdisteet (VOC)

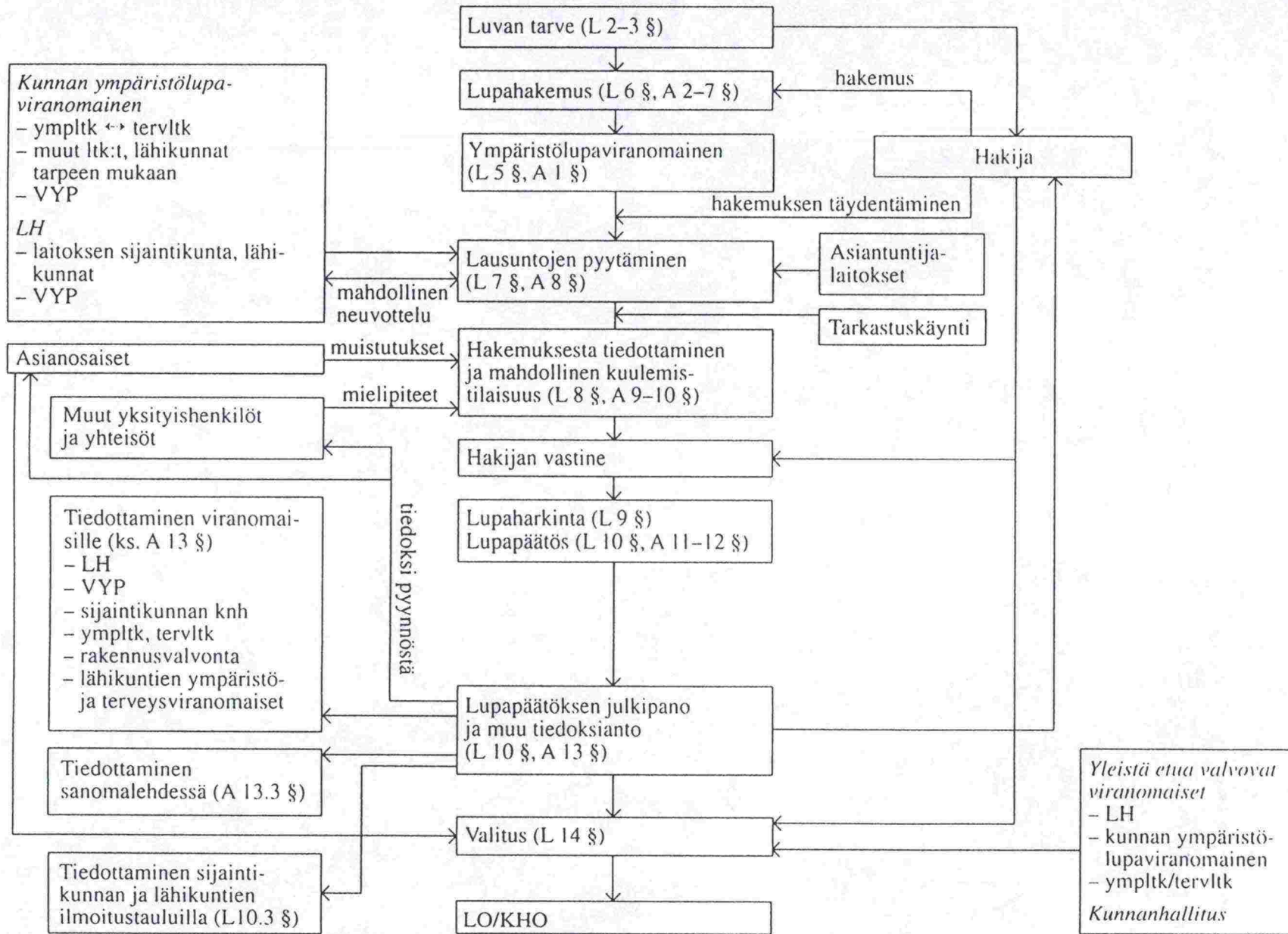
CO

Muut

*Määrittystapa A = arvio, B = ainetase, C = mittaus

5 Tarkkailujärjestelmä

Kuvaus päästöjen tarkkailujärjestelmästä

ISBN 951-47-8750-1
TIEL 2270007